

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6 00
Za pol leta . . . \$3 00
Za New York celo leto . . \$7 00
Za inozemstvo celo leto . \$7 00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 52. — ŠTEV. 52.

NEW YORK, FRIDAY, MARCH 4, 1927. — PETEK, 4. MARCA 1927.

VOLUME XXXV. — LETNIK XXXV.

NAPREDOVANJE KANTONČANOV

Cete Šantunga so bile odrezane v provinci Anhui. — Bočno gibanje je prekinilo železniško zvezo. Vsa armada Suna prešla na stran Kantončanov. Proglasitev generalne stavke. — Naloga ameriških vojakov.

LONDON, Anglija, 3. marca. — Cete iz Šantunga, ki so se nahajale na poti v Šanghaj, so bile v provinci Anhui odrezane od Kantončanov. Kantončani so izvedli bočno gibanje ter so prekinili železniško zvezo Tiensin-Pukov v Vuji, direktno se verno od Nankinga.

Anhui je provinca v notranjosti Kitajske, kjer je nekako dvajset milijonov prebivalcev. Nanking je največje vojaško skladišče na Kitajskem ter leži kakih 580 milj od Pekinga.

V poslanski zbornici se je pojavilo vprašanje, če sodelujejo Združene države z Angleži pri obrambi Sanghaja.

Zunanji minister Chamberlain je rekel, da ni med Združenimi državami in Anglijo nikakega rivalstva. Združene države nastopajo kot neodvisna sila.

Sir Joseph Hall je vprašal, če pomenja to, da nočejo Združene države nastopiti za obrambo državljanov in podanikov drugih dežel.

Ne, tega nisem rekel, — je odvrnil Chamberlain. Dostavil je, da odklanja vsako definicijo glede stališča kake tuje sile.

Vspričo kočljivega položaja so zasedle angleške čete radi večje previdnosti postojanke, ki se nahajajo deloma izven inozemskih koncesij. Italijanske sile delujejo skupno z angleškimi četami.

SANGHAJ, Kitajska, 3. marca. — Veliko število čet poraženega maršala Suna je prešlo na stran Kantončanov, in nadaljni tisoči prehajajo vsako uro.

Armada Suna je očitno popolnoma izločena. Sun je odredil vse potrebno, da se umakne iz javnosti. Kot governor provinc Kiangsu in Čekiang si je pridobil veliko premoženje. Predložil je mandžurskemu diktatorju Cangu Tso Linu prošnjo za demisijo.

Popolni polom nekdanje mogočne Sunove armade je bil deloma izveden potom učinkovite propagande Kantončanov. Maršal Sun je po vrsti izgubil svoje province, čeprav se je vršilo sorazmerno le malo bojev, odkar je otvoril pohod proti Kantončanom.

Iz Čangsa v provinci Hunan poročajo, da bodo vsi inozemci najbrž kmalu prisiljeni odpotovati, ker vedno bolj narašča protitujsko razpoloženje.

V pričakovanju, da bodo v bližnji bodočnosti Kantončani prevzeli Šanghaj, so tukajšnji delavski voditelji že izdelali program, ki določa uveljavljanje komitejske vlade za Šanghaj, — izven inozemskih naselbin. Prebivalce Šanghaja naj se opozori na predstoječo izpremembo, da bodo pripravljeni na izvolitev novih članov vlade v teku šestih ur. V nadaljnjem bo odrejeno vse potrebno za razoroženje premaganih vojakov, ki se bodo umikali v smeri proti Šanghaju.

Glasi se, da so določeni ameriški mornariški vojniki za vzdržanje reda v mestnem okraju Jangse-Pu, kjer prebivajo delavske mase prebivalstva in da se jih takoj prevede tjakaj pri proklamiranju generalne stavke.

Delavski voditelji so baje delili po okraju letake, da bo proglašena generalna stavka.

Obnovljenje nemško-poljskih pogajanj.

BERLIN, Nemčija, 3. marca. — Nemčija kot Poljska sta dali koncesije in vsled tega bodo obnovljena pogajanja glede trgovinske pogodbe med obema državama.

Nemčija je umaknila svojo zahtevo, da je treba urediti pravice inozemcem na Poljskem, predno se bo pričelo razpravljati o drugih zadevah. Jočim so Poljaki obljubili, da bodo izprijemili svoje stališče napram inozemcem.

Vprašanje bo najbrž rešeno v 26 eiganov.

Kanibalizem med cigani?

DUNAJ, Avstrija, 3. marca. — Iz Szepsi na Čehoslovaškem poročajo, da so tm cigani umorili pet oseb, skuhali trupla ter jih nato pojedli.

V zvezi s tem je bilo aretiranih

Dva pobegnili iz Sing Singa.

Velik lov je bil vpriporjen za dvema beguncema. — Izginila sta morilec Big Bill Brenana in njegov tovariš. — Morilec ima dolg rekord.

OSSINING, N. Y., 3. marca. — Jetniška sirena je obvestila Westchester okraj, da je bil vpriporjen beg iz Sing Singa. Ves aparat jetnišnice je bil postavljen v akcijo, tako v notranjosti zidov kot izven njih.

Pogrešana zločinea sta Joseph Pioli, star 28 let in George Walmale, star 48 let, oba iz New Yorka. Pioli je notoričen bandit in tat, znan kot "Babe" v nižnjih življenja, ker je majhen ter skrajno neznega obraza.

Pioli ima na vesti najmanj tri uboje. Sedel je dvajset let radi uboja. Ustrelil je Big Bill Brenana, rokočevca, ki se je nekoč mešl z Dempseyem v klubu Tia Juana na zapadni 154. česti leta 1924. Ob istem času je ubil njegov tovariš "Babe" državnega policista James Cullena, tekom nekega družinskega prepira. Pred tem je bil Babe že obtožen uboja svojega lastnega brata in streljanja na svojo mater tekom neke veselice.

Kazal je izvanredno spretnost, kadar se je bilo treba izogniti kazni. Walmale-a so smatrali za manj nevarnega moža. Bil je poslan v Sing Sing pred približno enim letom, ker je nosil pri sebi pištolo ter je bil obsojen na štiri leta kot zločinec v drugem slučaju. Po znanosti bi se ga preje smatralo za zločinea kot nedolžno izgledajočega "Babe", ker ima veliko brazgotino na svojem obrazu.

Oba sta se privikrati spoznala v Clinton ječi v Dannemora, kamor sta bila transferirana iz Sing Singa. Ni pa znano, radi česa sta bila poslana nazaj v Sing Sing.

Pioli in Walmale nista kazala po svojem povratku v Sing Sing nobenega znaka, da sta prijatelja ali sozoročnika, kajti v takem slučaju bi bolj strogo pazili na nju. Oba sta imela celice v starem bloku, a ne skupaj. Pioli je bil zaposlen kot strežaj v obednici, do čim je opravljal Walmale težko delo pri prenosu.

Ob polpetih popoldne so bili vsi jetniki izven celice poklicani noter in ob petih so šli k večerji. Prešli so jih ob šestih in ko so ugotovili, da nista navzoča Pioli in Walmale se je takoj oglašila jetniška sirena. Lov se je pričel.

1600 jetnikov so zaprli v celice. Warden Lawes je odposlal 150 oboroženih mož v avtomobilskih posah. Razventega je telefonično obvestil vse policijske postaje v velikem obkrožju. Tadeset oboroženih stražnikov je pričelo iskati po jetnišnici v domnevi, da sta se zločinea skrila v notranjosti zidov v upanju, da pobegneta pozneje.

Francija gradi nove trdnjave.

PARIZ, Francija, 3. marca. — Vojni minister Painleve je izjavil v "Petit Parisien", da so izvršile francoske vojaške oblasti načrte za zgraditev utrdb ob nemški meji, ki teče od Dunkirka pa do Belforta.

Francija deluje sicer neumorno za vzdržanje miru, — je rekel Painleve, — a zemljepisno najbolj izpostavljena dežela Evrope ne sme ostati nobena skušnjava za temne sile, ki mučijo sedaj kot poprej staro Evropo.

Delo se bo pričelo julija meseca ter se bo nadaljevalo z njim, dokler ne bo mogla Francija uspešno nasprotovati invaziji.

Skoro zaklal ženo radi desetih centov.

Veteran ameriške armade na poti v bolnico, da se ozdravi alkoholizma, je ranil svojo ženo v prepiru radi dajma napitnine.

Spor radi desetih centov napitnine, katero je dal neki natakari, ki je stregla njemu in njegovi ženi pri obedu, v nekem restavrantu na istočni strani mesta, je povzročil, da je Dennis Collins ranil svojo ženo Mary. Zaprl so ga na policijski postaji v istočni 22. cesti, in obtožba radi zločinkega napada bo izpremenjena v obtožbo radi uboja, če bo žena umrla.

Collins, ki je služil dvajset let v armadi Združenih držav, je v zadnjem času hudo popival. Včeraj sta odšla on in njegova žena v veteranski urad, da izvesta, če bi bile mogoče urediti, da bi ga poslali radi zdravljenja v kak zavod. Izvedela sta, da gre lahko v Bellevue in na poti tjakaj sta se ustavila nekje na Tretji Avenue, da nekaj zavzjeta. Lunč je stal štiri-deset centov in Mrs. Collins je dala možu en dolar, da plača. Ko je dobil drobiž, je izročil natakari deset centov napitnine ter vrnil svoji ženi pol dolarja. Ta napitnina je povzročila prepir, tekom katerega je potegnil Collins britev ter skušal prerezati ženi vrat. Natakarija je poklicala policista, ki je spravil Collinsa na varno.

Boljševiki hočejo Wranglove ladje.

Sovjeti zopet zahtevajo, da se jim izroči brodovje generala Wrangla. Seznam 12 ladij, ki leže v Tunisu, je bil predložen Ligi narodov.

PARIZ, Francija, 3. marca. — Sovjetska vlada je uveljavila novo zahtevo glede brodovja, katerega je poveljeval general Wrangel in ki je pribežalo v Bizerto ob obali Tunisa leta 1920, ko so boljševiki izgnali s Krima proti-revolucionarne sile.

Moskva je tako zelo prepričana, da bo dobila ti dve križarki, šest torpednih čolnov in štiri podmorske čolne, da jih je vključila v seznam ruskih mornariških ladij, ki je bil poslan štatiističnemu delu Lige narodov.

To je dovedlo nekega vznemirjenega francoskega poslanca do vprašanja, kakšna je resnična sila ruske mornarice, in zunanji minister Briand je nato nekoliko razjasnil tozadevni položaj.

— Brodovje Wrangla, — je rekel Briand, — je v Bizerti kot zastavni predmet za finančno in drugo pomoč, katero je dobil general Wrangel. Francija in Rusija sta se posvetovali glede te zadeve, a nista dosegli nobenega dogovora.

Najbrž ne bo odpulilo "belo brodovje" nikdar več na morje. Čeprav ima isto posadko, ki je privedla ladje v francosko pristanišče leta 1920 in čeprav se dviga dim iz dimnikov, niso ladje več zmogljive, da bi vpriporile morskoto potovanje. Če bo Rusija eventualno zmagala, bo morala označiti del svojega brodovja kot del, "ki se nahaja začasno v Bizerti".

— Ne sme se domnevati, — je izjavil Painleve, — da gradi Francija te utrdbе z mislijo na napad. Načrt tudi ne bo nasprotoval pri-zadevanjem v smeri proti razoroženju.

Papež se zanima za zrakoplovstvo.

Papež razmišlja o uporabi aeroplana pri cerkvenem delu. — Smatra ga za možno sredstvo, da konča svoje prostovoljno jetništvo.

RIM, Italija, 3. marca. — Papež Pij razmišlja o možnosti, da se posluži aeroplanov pri vodstvu cerkvenih zadev.

Uspehi italijanskega avijatika Francesca de Pinedo, ki je dospel včeraj v Buenos Aires na svojem poletu preko štirih kontinentov, je prav posebno pospešil zanimanje papeža za avijatiko. Papež je že razpravljal o avijatiki z različnimi italijanskimi aeronavtičnimi izvedenci.

Soglasno z ljudmi, ki poznajo vatikanske zadeve, bodo mogoče spravljeni v službo aeroplani, kakor hitro bo razvoj avijatike dovoljeval, da se olajša potovanja škofov v Rim iz oddaljenih provinc ali krajev, katerim manjka železniških zvez.

Najbolj važna služba, katere bodo mogoče vršili zrakoplovi v zadevah cerkve, bodo potovanja kardinalov v Rim v slučaju smrti katkega papeža.

Petnajst dni je dovoljenih za zbiranje konklava, da se izvoli novega papeža. Ta čas pa je bil v preteklosti prekratek za kardinala v Ameriki in Avstraliji, da pridejo v Rim. Noben ameriški kardinal ni mogel prisostvovati konklavu po smrti papeža Benedikta XV.

Nadaljni izid porabe letal bi lahko obstajal v tem, da bi papeži lahko končali svoje prostovoljno jetništvo v Vatikanu izza leta 1870, ker nečejo stopiti na italijansko ozemlje.

Bojkot latinskih Amerikancev.

MEXICO CITY, Mehika, 3. marca. — Unija Centralne, Južne Amerike in Antilov je izdala poziv, v katerem zahteva bojkot proti vsem izdelkom Združenih držav po celi latinski Ameriki.

Proklamacija izjavlja, da je organizacija v vsaki latinsko-ameriški deželi dobro organizirana in da se bo slične manifeste kot se daj v mehiškem glavnem mestu razdelilo v vseh ostalih latinskih deželah.

Z bojkotom naj bi se nadaljevalo, dokler bi se nahajale sile Združenih držav pod to ali ono pretezo na tleh katkega drugega naroda; dokler se ne bodo hoteli ameriški državljani pokoriti splošnim postavam kake latinsko-ameriške države; dokler se ne bo razveljavilo mučnih pogodb, ki so bile vsiljene posebno manjšim ameriškim republikam.

JEZNI PREMOGARJI SO IZZVIŽGALI BALDWINA

Vspričo velike premogarske nesreče so jezni premogarji izžvižgali ministrskega predsednika Baldwin, največjega zagovornika njih krvose-sov. — Poslušati je moral klice: — "Izdajalec! Zakaj ne greste vi v globino zemlje?" — Njegova žena je jokala.

LONDON, Anglija, 3. marca. — Jezni premogarji so včeraj izžvižgali ministrskega predsednika Baldwin, ko je dospel s svojo ženo v Cardiff, da si ogleda pozorišče nesreče, kjer je bilo ubitih 51 mož ob priliki eksplozije v rovu.

Včeraj zjutraj je postala znana namera ministrskega predsednika. Ljudska množica kakih sto mož je pričela obdajati dostop k uradu premogovnika. Baldwin je ostal v uradu kakih dvajset minut ter izvedel od reševalcev, da je bilo nemogoče spraviti na površje več kot sedemnajst trupel.

Ko je odšel iz poslopja, je bilo čuti pripombe: — "Kaj glede postave za osemurno delo?" — "Zakaj ne greste vi sami v rov?"

Baldwin je bil miren tekom tega izbruha, a njegova žena se je zelo vznemirila.

Baldwin pa je bil prijazen sprejet v domovih družin, ki so trpele izgubo tekom nesreče, in njegova žena je jokala, ko je zapustila dom dveh mater, ki sta izgubili sinove.

Domneva se, da je bila demonstracija izraz trpkosti vspricho izjalovljenja premogarske stavke. Nekaj socialistični član je pričel kričati v parlamentu: "Morilci!", ko se je omenilo nesrečo.

Demonstracijo proti Baldwinu so včeraj zvečer ostro obsodili nekateri delavski voditelji. Evan Davies je izjavil, da je bil to obžalovanja vreden dogodek, katerega so povzročili neodgovorni ljudje.

V poslanski zbornici se je vršila debata glede rudarske industrije, tekom katere so trdili, da je vlada odgovorna za nezaposlenost premogarjev in da so bile varnostne priprave zanemarjene vsled po-blepa, da se proizvede kar največ.

Delavski minister je odgovoril, da je zaposlenost neprestano naraščala izza decembra in da se vedno narašča.

CWM, Wales, 3. marca. — Ko sta prišla Baldwin in njegova žena iz urada, ju je obdalo več sto ljudi.

— Vrnite se k svojim prascem! — so kričali, ker Baldwin na svoji farmi v Worcestershire redi prašiče. Vtila se je tudi ploha priimkov: — Izdajalec!

Sredi tega besednega obstreljevanja je vzkliknila neka stara ženica v angleškem jeziku: — Kaj pa glede mož, ki leže v črni zemlji?

Šofer je nato hitro spravil Baldwin iz ozemlja nevarnosti. Baldwin je bil nekoliko razburjen ter je rekel: — Pričakoval sem kaj takega.

Lojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadakega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba ugajala, posebno če, ako boste vpoštevali svojo koro-rist in našo zanesljivo ter točno potrebo.

Dinarji		Lir	
Din.	600 \$ 9.45	Lir 100	\$ 5.05
Din.	1,000 \$ 15.60	Lir 200	\$ 9.80
Din.	2,500 \$ 48.25	Lir 300	\$ 14.40
Din.	5,000 \$ 92.00	Lir 500	\$ 23.50
Din.	10,000 \$ 183.00	Lir 1000	\$ 46.00

Za pošiljke, ki presegajo Desettisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lir dovoljujemo poseben znesek primeren popust.

Nakazila po brzojavnem pisnu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street Phone: CORTLANDT 4457

New York, N. Y.

Posebni po-datki.

Prislabtna za izpla-čila ameriških dolar-jev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25. ali manjši znesek 75 cen-tov; od \$25. naprej do \$500. po 3 cente od vsakega dolara. Za večje svote po si-menem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president.

Louis Benedik, treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto volja list sa Ameriko	Za New York sa celo leta	\$7.00
in Kanada	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstva sa celo leta	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem, nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnika, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče namani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

ŠE ENKRAT SLOVENSKI DOM V BROOKLYNU

V New Yorku oziroma Brooklynu je par gospodov, ki hočejo že v življenju postaviti nekaj spomenik svojemu, ne baš pretrdnemu delu za narod.

Najprej so gradili cerkev v Brooklynu. Z obljubami, da bodo brooklynski Slovenci res imeli cerkev, so izvalili in izmamili iz rojakov par tisoč dolarjev.

Nekak temeljni kapital je bil torej na razpolago, škof pa ni hotel dati dovoljenja, ker ima preslabe izkušnje s takimi fajmoštri kot je Koverta.

Nekateri darovalci so zahtevali denar nazaj in so ga tudi dobili. Precej ga je pa še ostalo v blagajni.

Agitacija za cerkev je zaspala.

Treba se je bilo torej lotiti kake druge stvari, — prvič, da nabranega denarja ne bo treba vračati, — in drugič, da bo že vsaj deloma zadoščeno častihlepiju in družinski tradiciji.

Pred par leti so nekega lepega večera občutili živo in krvavo potrebo slovenskega narodnega Doma v Brooklynu.

"Glas Naroda" se je bil že pred leti zavzel za to idejo.

Kar je bilo neizvedljivo pred dvanaestimi leti in še prej, je stokrat bolj neizvedljivo danes, ker bi uprava Slovenskega Doma ne imela v postavnem oziru glavnega vira dohodkov — namreč prodajanja takih okrepčil, ki jih prepoveduje osemnajsti amandment k zvezni ustavi.

Takoj, ko smo izvedeli, da se je ideja za Narodni Dom oživela, smo pojasnili rojakom ves nesmisel započetege dejanja.

Svoje mnenje smo pojasnili dvakrat ali trikrat, naša beseda je zalegla, navzlic temu, da nam gospodje gradilci Slovenskega Doma odrekajo ves vpliv v Greater New Yorku.

Narod vpoštevaja naše besede in nasvete ter noče in noče.

Pravijo, da je v velikem New Yorku osemnajst slovenskih društev ter da jih imajo trinajst na svoji strani.

Trinajst je napram osemnajstim precejšnja večina, obenem je pa številka trinajst tudi slabo znamenje. Prav nič nismo praznoverni, toda slutimo, da — trinajst ne obeta dosti dobrega za Slovenski Dom.

Gradilci Slovenskega Doma pravijo: — Trinajst društev imamo na svoji strani.

Mogoče so pridobili zase nekatere odbornike trinajsterih društev. Mogoče nekatere člane, ne pa članstva trinajsterih društev.

Med posameznimi člani in celokupnim članstvom je precejšnja razlika. Posameznega člana se do obrniti tako ali tako, s preobračanjem članstva je pa malo večja težava.

Da nasujejo delničarjem nekaj peska v oči, so kupili z denarjem, darovanim za brooklynsko cerkev, dva lota v Brooklynu, misleč, sedaj bo pa šlo.

Ljudje bodo slišali, da imamo že svet kupljen, pa nam bodo tako hitro nosili denar, da blagajnik ne bo mogel sprčiti pisati potrdil.

Pa ni bilo ne pristašev, ne denarja.

Lotili so se skrajnega sredstva in se oprijeli zadnje bilke. Sklenili so kupiti dvonadstropno hišo s speak-easy v pritličju in s stanovanji v prvem in drugem nadstropju. Z dohodki tega provizoričnega "doma" naj bi se zbiral kapital za stavbo, ki naj bo zgrajena na kupljenih lotih.

Ne muditi časa z navadnime—začnite kaditi HELMAR

LETO za letom je sloves HELMAR rastel, dočim so se množine drugih cigaret pojavile in izginile.

Za tem mora nekaj tičati.

Kaj odvaža moške drugim cigaretam v naročje HELMAR in jih ohranja pri njih?

Na to je samo en odgovor. HELMAR pomirja in ugajajo kot nobena druga cigareta. Ko se vse drugo izjalovi, začne kaditi moški HELMAR. In ko dobe v HELMAR vse, kar ljubijo, ji ostanejo vedno zvesti. Tisočeri moški začno kaditi vsak dan HELMAR.

Enkrat

boste tudi vi začeli kaditi Helmar.

Danes

naj bo ta dan.

HELMAR
za 20 let

Kraljica izrednih cigaret.

Mogoče se bo škof premislil in bo ta stavba cerkev. Doma, ki bi se Slovencem izplačal, pa ob sedanjih razmerah ne bo.

To se nam je zdelo vredno povedati, ker so graditelji Doma objavili v slovenskem katoliškem časopisu neka izjavo, iz katere bi utegnil nepoučen človek sklepati, da Glas Naroda ovira napredek newyorških Slovencev.

Mimogrede naj bo omenjeno, da je dotično izjavo objavila tudi "Prosveta", ki v splošnem nima navade objavljati izjav in zavijanj Kovrtovih pristašev.

Novice iz Jugoslavije

Nov generalni direktor pošte in brzojava.

Dosedanji generalni direktor pošte in brzojava v poštne ministru, Dekanič, je upokojen kot generalni direktor in imenovan za ravnatelja Poštne hranilnice v Zagrebu. Za generalnega direktorja pošte in brzojava v ministru je imenovan dosedanji pomočnik N. Gjorgjevič.

Velik vlom v Črešnovcih.

Ponoči so svedrovi vdrli v Črešnovcih v trgovino Ivana Kramarja ter odnesli poleg več sto dinarjev gotovine za čez 800 dinarjev vrednosti različnega blaga: živil, čevljev, usnja, nogavic, cigaret itd. Sumljiva vloma sta dva starejša moška, ki sta se potikalala prejšnjega dne okrog vasi.

Trgovski potnik, ki je zadel 100 tisoč dinarjev.

Trgovski potnik Edvard Kristan, rodom iz Brezovice, je zadel na polovico srečke razredne loterije, št. 27.867 lepo svoto 100 tisoč dinarjev. Ko je nekega dne stopil v trafiko v Ulici br. 160 in kupil nekoliko cigaret, mu je tra-

fikantinja ponudila dve polovici omenjene srečke. Hotel je poskusiti srečo. Polovico srečke je obdržal, drugo polovico pa prodal svojemu botru.

Vkljub sreči, ki mu je naklonila lepo svoto, pa mu je danes najbrže žal, da je v negotovosti prodal drugo polovico srečke.

Vsled stekline umrl.

Na Popovem polju je pred tedni stekel ovčarski pes ogrizel 15. letnega dečka Uroša Vidiča. Seljaki so psa ubili ter dečka zavezali rano. V kratkem pa se je pri dečku pojavila steklina. Začel je besneti. Nesrečni deček je med vožnjo v bolnico umrl.

V Subotici pogorela tovarna usnja.

V Subotici je požar vpepel tamkajšnje tovarno usnja, last Dragotina Milojkovića. Škoda se ceni na 1.400.000 dinarjev, ki pa je krita z zavarovalnino. Kako je požar nastal ni znano.

Jože Mikulec v kraljevem dvoru. Svetovni potnik Jože Mikulec iz Kruljevega sela v hrvatskem Zagorju, ki se je lansko jesen mudil tudi v Ljubljani, je prispel te-

JUGOSLAVIA IREDENTA

Norčevanje iz našega jezika.

V Gorici izhaja italijanski humoristični časopis, čigar lastnik in urednik je znani Baggiani, ki se je odlikoval dne 4. novembra ob priliki napadov na Slovence. Ta človek ni vreden, da bi se pečeli z njim, vendar pa nas je oporil nanj neki članek izpred sodišča, ki ga je prinesel pred nedavnim omenjeni list; v tem članku se norčuje iz našega človeka.

Norčevanje v tem slučaju je posebno grdo radi sledečih dejstev:

Znano je, da se mora naš človek zagovarjati pred sodnijo v italijanskem, pa naj jo zna ali ne.

Včasih mu prepustijo tolmača, ako je ravno pri rokah, najraje pa si človek sam pomaga z jezikom, ki se ga je naučil od ust do ust in ki je vse prej nego pravilen. In če pride tu predstavnik fašizma, ki se potem norčuje iz borne italijanske našega človeka to pomeni, da je tako zabiti, da ne ve, da je dejstvo, da se mora človek, ki išče pravico, zagovarjati v jeziku, ki ga ne pozna, sramotno za državo in ne za dotičnika. Mi bi se z veseljem pridružili norčevanju, če bi se kdo silil s tujim jezikom tedaj, kadar mu tega ne potreba. V tem slučaju pa mora govoriti, dobro ali slabo, sicer ga obsodijo vsega.

V drugi vrsti se norčuje iz njegove revščine. Naši ljudje še nikoli niso bili v taki bedi, kakor so dandanes. In to ne po lastni krivdi. Tam, kjer je bil prej naš človek, je zdaj tujec. In če že naš človek ni mogel dobiti dela doma, ga je šel iskat v tujino, da ga je gotovo dobil. Danes pa se zapri mejo, in le z mnogimi težavami je združeno potovanje v inozemstvo s trebulom za kruhom. Še večja revščina bo, če bo šlo tako naprej. Saj nam obljubljajo na koncu tega stoletja kar 80 milijonov Italijanov!

Na koncu članka je najlepše. Ko je naš človek iz tolnjskih gora doma odšel iz pred sodnika, se je ta ozrl za njim in dejal: Animale — žival!

Če imamo take sodnike, da njih sinovi hodijo z orožjem in benicami uničeval tuja imetja, če imamo take državne pravdnike, da še danes niso prejeli pravih povzročiteljev dogodkov dne 4. novembra, dasi je sam Mussolini dejal, da bodo storili kaznovani, potem se ničesar več ne čudimo.

Ni se zgodilo prvič, da se bili naši ljudje na ta način žaljeni od ljudi, ki so najmanj poklicani za to. Kakor da obstoji ves italijanski narod iz samih gospodov in kakor bi ne poznali ljudi iz našega življenja v južni Italiji.

Naped na poslance Mracha v Pulii.

Poslanec Mrachu, ki se je nahajal v družbi članov odbora Iročka "Savoia" se je približal dr. Brainovich, prefekturni uradnik, enim glasom večine je sprejel večer irski parlament predlog, naj se vsak dan za dve uri zapre vse gostilne v Dublinu, Corku, Limericku in Waterfordu.

Kot vedno v takih slučajih, je da velika napetost, ki se je pokazala pred kratkim tudi v sodnirom, da se uveljavi prohibicija, ki dvorani pri razpravi o atentatu bi bila še hušja kot je v Ameriki.

Prohibicionisti zmagali na Irskem.

DUBLIN, Irsko, 3. marca. — Z enim glasom večine je sprejel večer irski parlament predlog, naj se vsak dan za dve uri zapre vse gostilne v Dublinu, Corku, Limericku in Waterfordu. Kot vedno v takih slučajih, je da velika napetost, ki se je pokazala pred kratkim tudi v sodnirom, da se uveljavi prohibicija, ki dvorani pri razpravi o atentatu bi bila še hušja kot je v Ameriki.

Velika noč in piruhi.

Stara navada—železna srajca pravi domač pregovor. Silno stara navada tukajšnjih rojakov je razveseliti svojce v domovini z velikonočnim darilom. Tako stara je ta navada, da se pričakuje v starem kraju z gotovostjo piruhov iz daljne Amerike.

Tudi mi se bomo držali naše stare navade in gledali, da prejmejo naslovniki v starem kraju namenjena jim darila pravočasno. Zato se obrnite za veliko-nočna nakazila v dinarjih, lirah in v dolarjih na priznan domač denarni zavod:

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

Peter Zgaga

Pri volitvah pride vpoštev volja in želja naroda. Žal, da narod le malokdaj ve, kaj hoče in da je njegova volja dostikrat potegnena za nos. Volitve potemtakem niso resničen izraz narodove volje in želja.

Politiški kandidirajo. Nekateri so izvoljeni, nekateri propadejo tako temeljito, da nikdar več ne pridejo na površje.

Tenmi in zagonetni vplivi igrajo poglavitno vlogo. Značilna je izjava nekega kandidata, ki je pri volitvah prepadel.

— Že vnaprej sem videl, da ne bom zmagal.

— Kako to? — se ga vprašali.

— Zato, ker sem vse življenje trdo delal, ker sem želel vsakomur dobro in sem res nameraval vresničiti par lepih, dobrih in koristnih načrtov, ako bi bil izvoljen.

In takih je dosti, dosti. Srečni časi in srečen narod, ko bodo prišli taki na vrste.

*

Iz starega kraja poročajo, da so se začeli obrtniki, gostilničarji in trgovci modernizirati. Vse po ameriškem vzoru. Kamorkoli pride človek, vidi značilne in jedrnatelne reklame, napise. Neki dolbenjski gostilničar ima nabit na steni ta-le napis: — "Ni se ne boj prijatelji, ne bom te vrzel čez prag, če boš hotel na upanje piti. Pač ti bom pa lepo in uljudno povedal, da ne bom dal na upanje niti kozarca najslabše podčepne".

*

Zaljubljenec je šepetal kraljici svojega sreča: — Gospodična, silno, brezmejno vas ljubim. Blazno vas ljubim, kar nor same od same ljubezni.

Ona ga je pomilovalno pogledala ter odvrnila: — Istotako mi je večerj vaš prijatelj govoril...

— Pustite ga — jo je prekinil — ne vrjemite mu. On je nor...

*

Par nasvetov za hišo in dom.

Ako je ženska lepa in bogata, se lahke brez skrbi loči od nje. Ne boj se — prej kot si misliš, bo drugega dobila.

Če je neumnica, se ne bahaj pred njo s svojo pametjo.

Če je pa dobrega sreča, jo moraš rad imeti.

Če te hočejo poročiti, poberi šila in kopita in odpotuj! Pojdi tako daleč, da te ne bo nihče več videl.

Ako se neč ženska kuhati, moraš marsikaj potpeti. In marsikaj moraš pojesti, četudi se ti želodec obrača.

Ako izveš, da te ženska goljufa, se moraš strašno začuditi, in jo počenem ozmerjati (seveda, če si prepričan, da ona ne ve, da jo tudi ti goljufaš).

*

Slika današnjega časa.

Na vogalu je stal osemletni fantiček ter britko jokal.

Mimo so hoodili ljudje — trdosrčni ljudje — nihče se ni zmenil zanj.

Otrok je jokal in jokal... pretresljivo, neotolažljivo.

Mimo pride star, usmiljen gospod.

— Kaj jokaš fant?

— Oče, oče... — je zajecal.

— Rečeš, ubogi, ali nimaš več očeta? Ali ti je oče umrl?

— O, ne. Oče zabija žeblje v steno in obeša slike nanje. Danes smo se preselili.

— No, in kaj?

— Jaz sem gledal očeta, ko je z velikim kladivom zabijal žebelj v steno, pa je mimo žeblja udaril naravnost na palec.

— O, ti dober otrok! — je vzkliknil usmiljeni gospod. — Zato terej jokaš, ker se ti oče smili?

— Ne, za to, — je odvrnil fant. — Jokam zato, ker me je oče nabil.

— Nabil te je? Zakaj?

— Zato, ker sem se naglas zasmejal, ko se je kresnil s kladivom pa prstu.

Pozor naročniki!

Danes je objavljen v našem listu seznam knjig, ki jih ima v zalogi knjigarna Glasa Naroda.

Kot že ponovno rečeno, ima vsak naročnik, kateri nam pošlje celoletnega novega naročnika, pravico do ene, dveh ali več knjig, kojih skupna vrednost znaša tri dolarje.

Tisti, ki nam pošljejo novega naročnika za pol leta, so upravičeni do knjig v vrednosti \$1.50.

Za nove naročnike v New York City in v stari domovini ta ponudba ne velja, ker moramo plačati skoro tri dolarje poštne na leto.

V slučaju, da nam medtem kaka knjiga poide, si pridržujemo pravico, poslati mesto nje kako drugo, podobne vsebine in približno iste cene.

Rojak, ki dosedaj še ni bil naročnik, pa sam zase pošlje celoletno naročnino, ni upravičen do nagrade, kajti v tem slučaju šele postane naročnik in mora poslati drugega novega celoletnega naročnika, če hoče dobiti nagrado.

Ta ponudba je dvojnega pomena: razširiti hočemo čimbolj širok krog naših naročnikov, obenem pa nuditi našim rojakom takorekoč brezplačno lepo slovensko čtivo, ki si ga morajo sicer nabavljati z znatnimi stroški.

Izveti so zastopniki Glasa Naroda.

Onemu, ki bi nagrade slučajno ne hotel, se pripiše tri dolarje k naročnini.

Da vam bo delo olajšano, izpolnite, izrežite ter nam pošljite z naročnino vred to:

NAROČILO

Pošiljam vam celoletno naročnino \$6.00 -- (polletno \$3.00) ter novega naročnika

Njegovo ime

Njegov naslov

Mesto in država

Kot nagrado mi pošljite sledeče knjige, ki so navedene v vašem seznamu:

..... \$.....
 \$.....
 \$.....
 \$.....

Skupaj \$ 3.00
(ali \$ 1.50)

Moje ime

Naslov

Mesto in država

Naročnik Glasa Naroda.

Če bi vam knjige, ki sem jih naročil, medtem pošle, vas prosim, da mi pošljete druge, ki so približno iste cene in podobne vsebine.

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

KUHANJE KAVE

Vi si lahko vedno zagotovite ta mil duh, ta zadovoljiv okus, redek, izrazit slast, kar tako občudujete, če občudujete zunaj, z uporabo

Dobri kuharji in dobri prvi kuharji po svetu uporabljajo Franckovo cikorio kot slaven dodatek k kavi. Poveča bogastvo in okus kave ter jo jako izboljša.

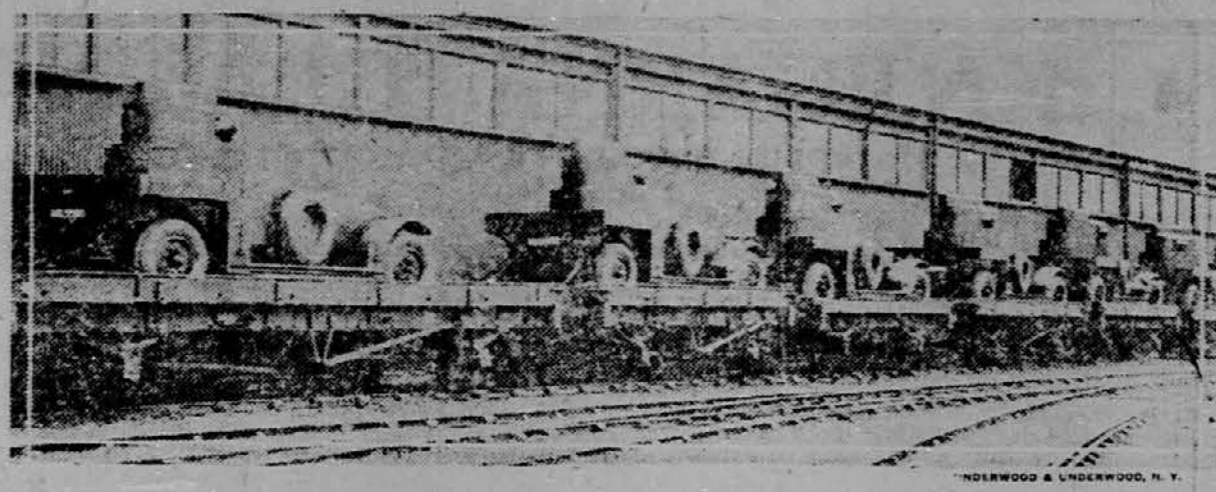
Vprašajte svojega grocerja za Franckovo cikorio.

IZDELUJE JO

FINR. FRANCK SONS, Inc., FLUSHING, N. Y.

Kot dodatek k kavi se Franckova cikoria zato uporablja, da izboljša okus kave kot izboljša sol okus hrane.

ANGLEŠKI OKLOPNI VAGONI

Kljub zatrdilom raznih kitajskih generalov, da se ne bo nobenemu inozemcu na Kitajskem ničesar zgodilo, je poslala angleška vlada v svoje kolonije na Kitajskem veliko število oklopnih vagonov, kakršne vidite na sliki.

Velesile in kriza na Daljnem Iztoku.

Da vidi Anglija v kitajskem konfliktu več kot pa nevarnost, ki ogroža njene trgovske interese, o tem morda danes ni več na mestu dvomiti. A ravnotako se nam zdi pretirano, morda celo krivično, izločiti gospodarski moment iz razlogov, ki so Veliko Britanijo pripravili do tega, da je poslala tako močne vojaške oddelke na območje, ter jo postaviti meni nič, tebi nič na zatožni klopi, češ, da hoče zadušiti upravičeno gibanje mlade Kitajske, da ohrani Indijo v svojem suženstvu.

Na drugi strani pa velja ista distinkcija, če govorimo o nacionalističnem gibanju, ki je zedinilo več kot polovico Kitajske in koje valovi butaja na velike evropske gospodarske trdnjave ob obali Pacifičnega oceana. Slišijo se dovtipi (drugača imena te vrste izjave ne zaslužijo), češ, da je ruski boljševizem še vedno blazno obseden z vizije svetovne revolucije ter da se je sedaj, ko ga je vzhod kvalificiral za obnovelega, vrgel na revno Kitajsko, kjer hoče urediti svoj revolucionarni evangelij. S takim ocenjevanjem položaja se diskreditira gibanje, kojega viri segajo daleč nazaj v dobo, ko se Evropi o boljševizmu še sanjalo ni.

Brezdvomno se na kitajskem teritoriju križajo danes drugi, širši mednarodno - politični interesi, nego izključno kitajsko - nacionalistični in anglo - trgovski. — Kitajska je obširna! Koliko nasprotujočih si interesov najdemo že na relativno tako malenkostnem ozemlju srednje Evrope! — Mi teh širših ozirov nečemo zanikati, njih važnost je velika in bržkone bodo, ti ozirom odločevali, kadar se bo kitajski voz razvezoval, a zdi se nam, da je potrebno posebej poudariti, da mednarodna nasprotstva in politične ambicije te ali one velesile današnjega konflikta niso neposredno ustvarile, ampak da je sedanja kriza na daljnem vzhodu nudila mednarodnim apetitom samo lepo prilžnost, da si izvojujejo ugodnosti.

Če bomo motrili kitajsko vprašanje v tej objektivni luči, bomo gotovo bolj pravični in napram nacionalistom, ki bodo stali pred nami več ali manj očističeni od zakulisnih natočevanj, i napram Angležem, ki gredo braniti ne v prvi vrsti teorijo za bodočnost, ampak bogastvo, ki so si ga v preteklih desetletjih krivično ali pravično, to ni vprašanje, ustvarili na tleh kitajske republike.

Naš namen seveda ne more biti, podajati razvoja ideologije Kuo Min - Tanga, stranke, ki je danes prevzela nase odgovornost za nacionalistični pokret, ki grozi začetiti vojni požar. Kot tajna organizacija je bila že na delu v začetku tega stoletja. Morebiti so res vplivali na njen program tudi drugi in ne izključno idealni motivi. To je za stranko, ki je v minoriteti, in ki hoče tako velikanske izpremembe, kakor je rečimo osvoboditev Kitajske od tujega gospodstva, mogoče, za organizacijo, ki mora delati v temi, skoroda neizogibno. Mi bi radi v naslednjem samo radi pokazali, da je zgodovina zadnjih 50 let nudila nacionalističnim strujam mnogo suhega kuriva, ter da je gospodarstvo - politični položaj, ki so ga evropske velesile ustvarile v "neboškem kraljestvu", že sam zadost

močna razlaga za današnjo krizo, ne da bi bilo treba še na pomoč klicati lusterično težnjo boljševizma za svetovno revolucijo, ali pa angleško - rusko rivaliteto, oziroma kak oddaljen angleški strah za Indijo.

Kitajska je v celi seriji trgovskih in političnih pogodb primorana podreti svoj zid ter odpreti tujem spočetka samo nekaj pristanišč, potem vedno več, tako da je njih število leta 1925 znašalo 78. To so takozvani Treaty - Ports. Če govorimo o "pristaniščih", se seveda ne smemo dati zapeljati po pomenu, ki ga temu izrazu daje slovar. Večina odprtih pristanišč se je nahajala globoko v sredini Kitajske. Ravnotako, kakor bi rečimo nazivali Maribor pristanišče za to, ker slučajno leži ob reki Dravi. Tudi izraz "odpreti", rabi razlage. Po našem navadnem pojmovanju bi mislili, da so odprta pristanišča ona, kjer inozemske ladje lahko mirno potujejo, se ustavljajo, trajajo, nakladajo in razkladaio. Na Kitajskem so "odprta pristanišča" dobila čisto posebno, oziroma, ker jih je več, posebno oblike.

Najprej spadajo pod to obliko mesta z obsežno okolico, ki so bila tuji vlad "prodana", kakor rečimo Hong - Kong. Te vrste odprti kraji bi bolj primerno nosili ime kolonije. Druga mesta so bila velesilam samo "dana v najem". Tukaj sem bi prištevali kraje kakor Kian-Cau, dan svoje dni v najem Nemcem. Port Arthur, kojega najemniki so Japonci. Wel-Hai-Wei, ki so si ga najeli Angleži, Kuang-Cu-Van, ki je bil zopet "posojen" francoski državi.

Drugi način "odpiranja" mest se je vršil tako, da je kitajska vlada ali oddala celokupno upravo mesta tujerodni koloniji, ali pa da je odkazala vsaki velesili poseben kotiček, kojega upravo je potem izročila zastopniku dotične države. Te koncesije nosijo angleško ime "settlement" ali naselbine. — Tako so rečimo v Han-Kovu neomejeno vladali tuji konzuli vsak v svojem settlementu, medtem ko so Kitajci sami bili poslani v "Chinese Quarter", ali kakor bi rekli v Evropi v Indiviertel. A še tam so se morali spodobno obnašati, ker konzuli so imeli zelo ostre oči ter se zelo silno bali za varnost življenja in imanja svojih podanikov. V gotovih mestih, obdanih z evropskimi settlementi, se je pa jurisdikcija konzulov raztezala tudi na "natives", ali na kitajski oddelek. V Tse-tsinu pa se je našel zopet drugi izhod. Tam so se konzuli odrekli časti mestnih upravnikov, ampak so poslali v rotovž mestni odbor, ki je seveda nosil zelo evropske oblike. Šang-Hai je največje kitajsko pristanišče, in zato tudi najbolj odprto tujim vplivom. Uživalo je velike privilegije, ki mu jih je na prijateljski nasvet velesil poverila pekinška vlada. Tam so velesile najprej dobile vsaka svoj konzularni rajon, ostali del mesta, torej kitajski oddelek je užival protekcijo izključno evropske, oziroma angleške uprave. V francoskem rajonu je rečimo živelo 1100 Francozov in 80 tisoč Kitajcev. Garvin pa opisuje v listu The Observer z dne 30. januarja 1927 šang-hajsko angleško - politični položaj, ki so ga evropske velesile ustvarile v "neboškem kraljestvu", že sam zadost

gleži Šang-Hai za ravnotako svoja kot London.

Drugod so se Evropejci organizirali v upravne skupine kar na svojo lahtno roko, kakor na primer v "pristanišču" Ču-fu. Zopet drugod jih je pa baje kitajska vlada naravnost prisilila, da se spravijo skupaj.

Znano je tudi dejstvo, da so vsa inozemska diplomatska zastopstva v Pekingu potegnila okrog svojih palač strog demarkacijske črte. Kitajska uprava in poljeja ni imela vstopa v takozvani diplomatski del Pekinga. Države so tam vzdrževale svoje lastne vojaške oddelke.

Iz Mukdena vozi železnica doli proti Pekingu. Čeprav izven kategorije odprtih pristanišč, je bila cela linija zasedena po evropskih in japonskih vojaških četah. Druge železniške družbe tolike eksteritorialnosti niso uživale, a vendar so smele s svojimi lastnimi sredstvi skrbeti za varnost proge in prevoza, ali z drugimi besedami železniški uradniki so smeli izvrševati policijo ob celi progi in v gotovem rajnem na desno in levo od nje. Nevarnosti, da meje ne prekorajajo, se ti funkcionarji baje niso radi izogibali.

II koncu se pristavljamo, da so si velesile, to pot brez dovoljenja kitajske vlade in tudi brez njene vednosti, kitajski teritorij razdelile med seboj v takimenovane interese zone. Tako se je rečimo Rusija slovesno zavezala, da se bo zadovoljila z obmejnimi provincami, da preko pušave Gobi in v južno Mandžurijo svojega delovanja ne bo raztezovala. Japonska si je izbrala južni in zapadni del Mandžurije za svoje lastno udejstvovanje; Francozi so obljubili podpirati kulturni razvoj Kitajcev v Jun-namu in v južnih provincah; Angleži pa so si dali naprti na svoje rame samo mesto Šang-Hai z zaledjem, ki se je pa po njihovi zemljepisni razlagi raztezalo skoro do izvira reke Jang-tse-Kiang.

Poleg tega pa ne smemo pozabiti, da so tujei predstavljali z gospodarskega stališča najvažnejši element, ker so si povsod, kjer so se naselili, osvojili trg, prevzeli trgovino in bančne posle. Za njih, oziroma med njihovim trenom pa so se pripeljali ameriški in angleški metodisti, ki so takoj postavili cerkev in šolo, se ščitili v nevarnosti ter tiho zaprosili za protekcijo svojih konzulov.

Taka je torej Kitajska. Pred seboj imamo ozemlje, ki je dvakrat tako veliko kot Združene države s prebivalstvom, ki 30krat presega jugoslovansko. Celo pacifično obliko je obrobjeno s tujimi kolonijami, vsak važnejši izhod na morje je blokirani po kakem settlementu. Tujina se je zajedla globoko v živo meso tega naroda, ki se je svoj čas obdal z zidom, v nadi, da bo mogel nadaljevati svoje mirno, nemoteno življenje. Tujina je pridrela v notranjost, zasedla vsako važnejše trgovsko središče, se nanizala ob obalah velikih rek ter se od tam širila v notranjost; in potem železnice je rezala vedno bolj živo v živčevje življenja, ki je tako različno od našega. Prijeljala je seboj svoje trgovce in kramarje, postavila šotore, otvorila bazare, zidala skladišča, zasedla menalnice, zanesla je v Kitajsko divji krik in vik naše zapadne kulture. In pri vsem tem, tujina, tajski narod,

ki si je osvojala Kitajsko v znamenju trznega hrusca, ni bila cvet zapadne civilizacije. Zalibog ne! In ves ta privandran dirindaj je nosil glavo pokonec, se postavil izven območja kitajske zakonodaje ter zrl za oporo svojih konzulov na brodovja veselil, ki so križarila ob obali Pacifičnega oceana.

Na čelu državnega carinskega urada je sedel Anglež, ki je pobiral carino za kitajski fiskus.

Sedaj se naj pa čudimo, da je tam nacekrat izbruhnil požar, ki preti desetletja dolgo delo tujine in tujcev uničiti! — Kitajski zid še tudi danes ni izgubil svoje veljave, — je rekel katoliški pravnik iz šanghajske univerze, Vu-hu-čan — samo ta razlika obstoja, da je svoje dni branil tujem v Kitajsko, danes pa jim menda zapira izhod iz nje.

Vstaja bokserjev, ki je v začetku tega stoletja tako razburila evropske velesile, je bila prvo znamenje grozeče nevelje. A takrat se je še lahko trdilo, da je izšla nekako iz globine, na svojem ponosu užaljene, a onemogle stare konservativne plasti ljudstva. Od bokserških spopadov v Pekingu, od velikih masakrov katoliških misijonov, pa do današnjega korakanja Čenove armade proti mestu Šang-Haju, pa se je izvršil na Kitajskem velik preporod, delo mlajše, v evropskih solah izobražene generacije.

Tisoče mladih Kitajcev je obiskovalo evropske šole širom Kitajske same, ali pa se je izobražilo na evropskih in ameriških univerzah. Pri nas so se naučili našega mišljenja, brali našo zgodovino, primerjali, se navduševali za frazeologijo, ki je bila tako rodovita ob času vojske in sklepanja miru. Ta mlada generacija, ki smo jo mi naučili narodne samozvesti, je izvršila revolucijo leta 1911 ter zrla z velikanskim pričakovanjem na izid mirovne konference, kjer se naj udejstvijo toliko opevani principi pravičnosti, človečnosti, samoodločbe narodov. Mladi ideologi, ki se niso ožirali na bridka vsakdanja dejstva, ki so prinesla disonanco v spravo, ne pesem mirnevnega kongresa. — Mir jih je sicer razočaral, a pogovori z velesilami v Washingtonu leta 1921 so jim dali novih upov. Velesile so sipale obljube z obema rokama: carinska uprava da se vrne, gotova odprta pristanišča da se izpraznijo. Leta čakanja so jih spravila v obup, zato so se pa odločili v svojem mladnem poletu morda prenačeno, da si priborijo sami, česar jim lažnjiva evropska diplomacija ni mogla ali ni hotela dati: narodno neodvisnost. V tej notranji razburjenosti so jih našli boljševiški agenti, ki so obenem tudi zastopniki tradicionalne ruske vnanje politike, in zakaj bi se čudili, če so našli odprte roke in poslušna ušesa?

Ravno ob koncu teh razmotirvanj dobimo v roke poročilo o predavanju, ki ga je imel v Parizu škof de Guebriant, generalni superior družstva za misijone, o kitajski krizi. Ta škof je preživel 35 let po kitajskih misijonih, zato so tudi njegove besede zelo težne. On je naglašal v svojem predavanju tri točke, ki jih morajo velesile neobhodno imeti pred očmi: Prvič, Kitajska je ena, združena, edinstvena, zato se je naj ne poskuša cepiti. Drugič, da se naj sedanje nacionalistično gibanje ne razlaga z boljševiškim vplivom. Njihov nacionalizem je kitajski, je naroden. On je samo moderna oblika sovražnosti do tujcev — ki je tela v starejših generacijah. Od boljševizma je prevzel samo nekaj metod. Ne bilo bi torej umestno, ako bi velesile pobijale kitajski nacionalizem pod eno pretezo, da pobijajo boljševiško revolucijo. Tretjič, Evropa bo samo potom mirnih sredstev v stanju ščititi in rešiti, če že ne svoje nadoblasti, pa vsaj svoje interese.

Te besede škofa de Guebrianta zelo podprejo naziranje onih, ki na Kitajskem ne iščejo kompliranih mednarodno - političnih razlag za sedanjo krizo, in ki so mnenja, da je treba skušati razumeti nacionalistični pokret v luči zgodovine, nato pa se truditi, da se najde rešitev, ki bo pravična za kitajski narod.

PRENAŠANJE KRVV

Na Dunaju se je ustanovil dne 9. februarja t. l. pripravljalni odbor za organizacijo, kakor je ni bilo nikdar v zgodovini in v kateri bo Dunaj prednjačil pred vsemi drugimi mesti in narodi. Na inicijativno Stokovne zveze so se v prisotnosti dunajskega župana sestali zastopniki delavskih organizacij. Vsak delavec si bo dal preiskati kri, da se bo ugotovilo h kateri skupini spada, nato pa bo s svojo krvjo na razpolago ponosrečnemu tovarišu iste krvne skupine.

Ta čudna organizacija nam bo bolj umljiva, če se spomnimo, kako veliko vlogo ima dandanes prenos (transfuzija) krvi. Koliko stotin delavcev, ki se ponosrečijo pri delu, mora v grob samo radi tega, ker jim je zbog krvavitve izteklo preveč krvi. Če bi se lahko izgubljena kri takoj nadomestila s presno krvjo, bi bil ponosrečnejši sigurno rešen.

Vendar pa ni vsaka kri za vsakogar. Obstoje 4 krvne skupine in za prenos je pripravna samo kri iz sorodne krvne skupine. Ni tedaj dovolj, da se zdravemu človeku odvzame kri in vbrizga v žile obolenega; treba je vedeti, kateri krvni skupini spadata obe osebi.

Da se določi krvna skupina, zadostujeta dve mali kapljici krvi, ki se odvzame na kakem manj občutljivem mestu. V Zuerichu se je prigrabilo upravi bolnice mnogo dijakov, ki so si dali preiskati kri in ki so v najnujnejšem slučaju na razpolago. V ameriški armadi so vojakom že med vojno preiskovali kri. Vsak je imel v legitimaciji, ki jo je nosil s sabo, uradno zabeleženo, h kateri krvni skupini spada. Na Dunaju se opaža že več let kupčija s krvjo. Zlasti si skušajo s prodajo lastne krvi pomoči brezposelnosti, ki nudijo pol litra presne krvi za 50 šilingov. Marsikak zdravnik je moral to ponudbo sprejeti, če je šlo za bolnikovo življenje, a druge krvi ni bilo.

Dr. Nather je izjavil, da lahko vsak zdrav, polnokrven človek odda vsaj četrt litra lastne krvi, ne da bi mu kaj škodovalo. Narobe: odjemanje krvi, če ni preprosto, celo koristi, ker pospešuje tvorbo novih krvnih teles.

Dunajski župan Seitz je po zdravnikovem predavanju povdaril, kako velik socialni človekoljubni pomen bi imela organizirana krvna pomoč in je pozval dunajsko delavstvo, naj da s svojim imenovanjem te akcije vzgled vsem ostalemu delavstvu na svetu. Zborovalci so pritrdili izvajanjem in soglasno sprejeli predlog, ki znači nov korak k resničnemu človekoljubju in vzajemni pomoči.

POLARNA UNIVERZA

V polarnem krogu ležeče mesto Reykjavik, glavno mesto Islandije, ima že petnajst let vseučilišče, katero se je v najnovejšem času vedno bolj razširilo. Kakor poročila stockholmsko časopisje, ima univerza trenutno 20 profesorjev ter 128 dijakov, kateri se porazdelijo na štiri fakultete. Ponk je brezplačen, država levnim slušateljem daje podpore. Med velikimi počinicami, ki trajajo navadno tri in pol meseca, si slušatelji služijo kruh s poljskim delom ali pa ardo za ta čas k mornarici. Kakih 30 od teh nadaljuje študije na drugih univerzah, na Norveškem, Nemčiji in Franciji. Preje so islandski študentje obiskovali le univerze v Kopenhagenu, toda odkar je dežela postala neodvisna dajo prednost ostalemu inozemstvu. V letu 1930, nameravajo vseučilišniki severnih držav v Reykjaviku prirediti kongres.

Smrtna kosa.

V Vojšici na Krasu je umrl Iv. Ferfolja, bivši župan, znan daleč naokoli kot značajan mož. Na Kontonvcu je izdihnil Stefan Stare, po tržaški okolici priljubljen mež in narodni borec iz časov voditelja Iv. Nabergoja.

DOLŽNOSTI ANGL. NOTRA- NJEGA MINISTRA

Angleška ima šest glavnih ministrstev, toda za najvažnejše smatrajo notranje ministrstvo ali kakor pravijo Angleži Home Secretary. Vse prošnje, adrese itd. podanikov na kralja gredo skozi roke notranjega ministra. Vsa odločanja razen vojaških razdeljuje on. Albert svetinje za rešitev življenja iz nevarnosti, podeljuje on sam. Ako želi kak klub ali društvo pridevek "kraljevo", odloči se on in ravno tako povzdigne trge ali vasi le notranji minister. Celokupna angleška policija je pod njegovo kontrolo in še celo več, ako nastanejo razne rabuke, vstaja, upor, je upravičen, da na lastno pest odpošlje vojaštvo v obrambo. On tudi imenuje komisarje in inspektorje policije. Vrhovno nadzorstvo nad tuji imata notranje ministrstvo in vsako četrtletje je objavljeno, kdo je prispel v deželo in kdo je odšel. Notranji ministri pa so za zakoni spoštnejši po okoli 280.000 tovarnah in delavnicah, ki se nahajajo v 83 angleških okrajih. Številni inspektorji pazijo na varnost v tovarnah eksplozivnih snovi, celulozidnih tovarnih in kinoplojetjih. Najvažnejše opravilo notranjega ministra pa je, da predlaga kralju na smrt obsodbe v pomilostitev ali potrditev obsodb.

NEKAJ O PATENTIH

Vsako leto je naznanjenih brez števila patentov. Toda koliko od teh pa je v resnici praktično uporabljivih. V Združenih državah je do zdaj prijavljenih nad 1.550.000 patentov. V Nemčiji je 440.000 patentov, poleg teh pa še 950.000 varstev vzorov. Na Anglijskem, kjer so prvi patenti prijavljeni že l. 1670, znaša število 1.100.000. Tudi na Francoskem, kjer beležijo patente od l. 1791, jih je ogromno, toda tam jih ne vpisujejo s tekočimi tevilkami. Zato jih le približno štejejo na 650.000. V Belgiji jih imajo prijavljenih 320.000, v Italiji 290.000, v Kanadi 200.000, v Avstriji 200.000 in v Švici 110.000. Najmanjše število prijavljenih patentov se nahaja v državi Papua, to je enemu izmed selmerih delov avstralske zvez, namreč samo sedem. Stara Kap-kolonija jih ima 18, a kolonija Guayana 28, otok Trinidad 50. Tako da imamo danes, to se pravi do konca 1925 ni manj ko, 6 in pol milijona prijavljenih patentov. Koliko je od teh praktično uporabljivih, je težko določiti. Samo za impregniranje lesa obstoja v raznih deželah ni manj kot 6300 patentov. Od vsega tega števila pa jih je komaj 25, ki so v resnici uporabljivi. Tudi pri drugih industrijskih izdelkih število uporabljivih patentov ni dosti večje. Resnično dragocene iznajdbe redkokdaj prihajajo od ljudi, takozvanih "iznajdateljev". Pravi napredek v tehniki se doseže večinoma le po preizkušenih strokovnjakovih, medtem ko se "iznajdatelji" le za nekakimi fantomati lovijo in trenotni posrečen uspeh pri takih, tudi prav kmalu izgine.

TRGOVSKA MORNARICA

Celoletna ladijska tovarna trgovske mornarice celega sveta znaša danes 58.785.000 ton. Od tega števila ton ima Velika Britanija okoli 19.274.000, torej sama nad eno tretjino. Zanimivo pri tem je, da so po vojni vse države pomnožile število svojih trgovskih ladij, razen Nemčije seveda, katere ima danes manj kot tri milijone ton, medtem ko jih je imela pred vojno nad pet milijonov. Nemčija je tako na petem mestu, Združene države na drugem, Japonska na tretjem, a Francoska na četrtem mestu.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

POUČNE KNJIGE MOLITVENIKI

MOLITVENIKI:

Duša popolna	1.
Marija Varhinja:	
v platno vezano	80
v fino platno	100
v celotno vezano	120
v usnje vezano	150
v fino usnje vezano	170
Rajski glasovi:	
v platno vezano	100
v fino platno vezano	110
v usnje vezano	150
v fino usnje vezano	170
Skrbi za dušo:	
v usnje vezano	80
v usnje vezano	165
v fino usnje vezano	180
Sveta Ura (z debelimi crkami):	
v platno vezano	30
v fino platno vezano	150
v usnje vezano	160
Nehesa Naš Dom:	
v usnje vezano	150
v fino usnje vezano	180
Kvisku srea mala:	
v usnje vezano	120
v fino usnje vezano	120
Oče naš, slonokost bela:	120
Oče naš, slonokost rjava:	120
Pri Jezusu: v celotno vez.	130
pozlačeno	150
fino usnje vez.	160
Angleški molitveniki:	
(Za mladino)	
Child's Prayerbook:	
v barvaste platnice vezano	30
Child's Prayerbook:	
v belo kost vezano	110
Key of Heaven:	
v usnje vezano	70
Key of Heaven:	
v najfinije usnje vezano	120
(Za odrasle)	
Key of Heaven:	
v fino usnje vezano	150
Catholic Pocket Manual:	
v fino usnje vezano	130
Ave Maria:	
v fino usnje vezano	140

POUČNE KNJIGE:

Amerika in Amerikanci (Trunk)	5.
Abeednik	30
Angleška služba ali nauk kako se naj streže k sv. masi	10
Boj nalezljivim boleznim	75
Dva sestavljeni pesni:	
četrtka in beseda pisano in narisano	35
Cerklisko jezero	140
Domaci vrt, trdo vez.	1.
Domaci zdravnik po Knaipu	160
Domaci zdravnik po Knaipu	125
Gospodinjstvo	1.
Jugoslavija, Melik 1. zvezek	150
2. zvezek, 1-2 snopci	180
Kubica računica, — po meterski meri	75
Katekizem, vezan	50
Kratka srbska gramatika	30
Knjiga o lepem vedenju:	
Trdo vezano	100
Kako se postane državljani Z. D.	25
Kako se postane ameriški državljani	45
Knjiga o dostojnem vedenju	50
Ljubavna in snubilna pisma	50
Mekstvo s crticami za živinoreje	120
Nemško-angleški tolmač	75
Največji spisovnik ljubavnih pisem	80
Nauk pomagati živini	60
Najboljša slov. kuharica, 60 str.	5.
Nase gobe, s slikami. Navodila za spoznavanje užitnih in strupenih gob	140
Nasveti za hiso in dom; trdo vez.	1.
Nemška slovnica	60
Nemščina brez učitelja —	
1. del	30
2. del	30
Prva čitanka, vez.	75
Pravila za oliko	65
Psihične motnje na alkoholski podlagi	75
Praktični računar	75
Parni kotel, pouk za rabo pare	100
Pojedelnost. Slovenskim gospodarjem v pouk	35
Računar v kronski in dinarski veljavi	75
Ročni slov.-nemški in nemško-slov. slovar	60
Srbska začitnica	40
Sadno vino	30
Silice iz živalskega, trdo vezano	30
Slovenska narodna mladina, obsega 452 strani	150
Slov. italijanski in italijansko slov. slovar	90
Spolna nevarnost	125
Spretna kuharica; trdo vezano	145
Svetlo pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezano	300
Umni čebelar	1.
Umni kmetovalec ali splošni pouk kako obdelovati in izboljšati polje	30
Varčna kuharica, trdo vez.	150
Veliki vsevedec	30
Zbirka domačih zdravil	75
Vsešilna knjižica	40
Zdravilna zelišča	40
Zgodovina S. H. S., Melik	
1. zvezek	45
2. zvezek, 1. in 2. snopci	70
Zel in plevel, slovar naravnega zdravljenja, vez.	30

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

Amerika, povsod dobro, doma najbolje	35
Angel suznjev, braziljska povest	25
Andersonove pripovedke, trdo vez.	75
Agitator (Keramik) trdo vez.	1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

: : IGRE : : RAZNE POVESTI IN ROMANI

Andrej Hofer	50
Beneška vedeževalka	35
Belgrajski biser	35
Biserice, 2 knjigi	100
Brez zarje, trdo vez.	90
Bele noči (Dostojevski) trdo vez.	75
Balkansko-Turška vojska	80
Balkanska vojska, s slikami	25
Božja pot na Smarno goro	20
Božja pot na Bledu	20
Burska vojska	40
Bilke (Marija Kmetova)	25
Berač in Elizabeta, angleška kraljica	50
Beatni dnevniki	60
Božja kazen	35
Boj in zmaga, povest	30
Cankarjev zbornik, trdo vezan	130
Cvetke	25
Cesar Jožef II.	30
Ciganova osveta	35
Čas je zlato	30
Cvetina Borogradska	50
Cetrti, 1. v. skupaj	90
Črtice iz življenja na kmetih	35
Drobit, slabi car in razne povesti spisal Milčinski	60
Darovana, zgodovinska povest	50
Dalmatinske povesti	35
Doli z orožjem	50
Dve sliki — Njiva, Starica — (Meško)	60
Devica Orleanska	50
Duhovni boj	50
Dedeč je pravil; Marinka in skrajateljci	40
Elizabeta	35
Fabjola ali cerkev v Katakombah	45
Fran Baron Trenk	35
Filozofska zgodba	60
Fra Diavolo	50
Gozdovnik (2 zvezki)	120
Godevski katekizem	25
Gruda umira, trdo vez.	120
Gusarji	90
Grška Mytologia	100
Hadži Murat, trdo vez.	80
Hedvika	35
Humoreske, Groteske in Satire, vezano	30
broširano	60
Iz dobe punta in bojev	50
Iz modernega sveta, trdo vez.	140
Igracke, trdo vez.	100
broširano	80
Jagunje	30
Jermac Zmagovac, Med plazovi	50
Jutri (Strug) trd. v.	75
Jurčičevi spisi:	
Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih	10.
Sosedov sin, broš.	40
6. zvezek: Dr. Zober — Tugomer trdo vezano	120
broširano	75
Juan Miseria, povesti iz španskega življenja	60
Kraljičin nečak, zgodovinska povest iz Japonskega	30
Korejska brata, povest iz misijonov v Koreji	30
Karmen, trdo vez.	40
broširano	30
Kralj zlate reke in črna brata	45
Križev pot, trdo vezan	1.
Krvna osveta	35
Lisjakova heč	30
Lucifer	150
Levstikov zbrani spisi	90
1. zv. Pesmi — Ode in elegije — Sonetje — Romance, balade in legende — Tolmač (Levstik)	70
2. zv. Oirofje igre v pesenah — Različne poezije — Zbavljice in puščice — Jezna na Parnas — Ljudski Glas — Kraljevski rokopi — Tolmač (Levstik)	70
3. zv. Slika Levstika in njegove kritike in polemike	70
Ljubljanske slike, — Hiski lastnik, Trgovca, Kupčijski stražnik, Uradnik, Ježni doktor, Gostilničar, Klepetulje, Natakarca, Duhovnik, itd.	60
Mali lord, trdo vezan	80
Mali ljudje, Vsebuje 9. povesti — Trdo vezano	100
Martin Krpan, Francoz na kurjih fahjih, Ribičan in godec ter druge povesti	70
Malo življenje	65
Marijina otroka, povest iz Kavkaških gor	25
Maron, krščanski deček iz Libanona	25
Mlada mornarja	35
Mimo življenja, trdo vez.	100
broširano	80
Mladik, zanikernozov lastni živopis	75
Mrtvi Gospat	35
Materina žitev	60
Musolino	40
Mali Klatze	70
Mesija	30
Moz z raztrgano dušo, Drama na morju, (Meško)	1.
Malenkosti (Ivan Albrecht)	25
Mladim sream, Zbirka povesti za slovensko mladino	25
Narod ki izmira	40
Naša vas, I. del, 14 povesti	90
Naša vas, II. del, 9 povesti	90
Nova Erotika, trd. vez.	70
Naša leta, trd. vez.	80
broširano	60
Na Indijskih otokih	50
Napoleon prvi	75
Nekaj iz ruske zgodovine	35
Nihilisti	40
Narčne pripovedke za mladino	40
Ne v Ameriko, po resničnih dogodkih, (Aleševce)	60
Na Pretrji	30
Naseljenci	30
Na krvavih poljanah, Trpljenje in strahote z bojnih pohodov biskepa slovenskega polka	150
Obiski, (Cankar) Trdo vezano	140
Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka	35
Ogenj, trdo vezano	130

Prigodbe čebelice Maje, trdo vez.	100
Pabirki iz Roza (Albrecht)	25
Pariski zlatar	35
Pegam Lamberger, sreča v nesreči in druge povesti	70
Prihajač, povest	60
Pod krivo jelko, Povest iz časov rokovalcev na Kranjskem	50
Poslednji Melikanec	30
Pravljice H. Majar	30
Povesti, Berač s stopnic pri sv. Roku	35
Po strani klobuk, trdo vez.	90
Požigalec	25
Prapracanove zgodbe	25
Patria, povesti iz irske junaske dobe	30
Pretržani, Prešern in drugi svet. niki v gramofonu	25
Plice selivke, trdo vez.	75
Pikova dama (Puškin)	35
Pred nevihto	35
Pravljice in pripovedke (Kosutnik)	40
1. zvezek	40
2. zvezek	40
Podoba iz sanj, (Cankar) broš.	1.
Poznava Boga	35
Pirhi	30
Povodenj	30
Praski Judek	25
Prisega Huronskega glavarja	30
Prvi del Indijanci	30
Preganjanje indijanskih misijonarjev	30
Primož Truhar, (Askerc), trd. vez.	1.
Rablj, trdo vez.	75
Robinson	60
Revolucija na Portugalskem	30
Rinaldo Rinaldini	50
Romantične duše (Cankar)	90
Razlikanci Habsburžani	40
Roman zadnjega cesarja Habsburžana	150
Rdeča in bela vrtinca, povest	30
Slovenski salivce	40
Slovenski Robinson, trdo vezan	70
Suneški invalid	35
Skozi širno Indijo	30
Sarajka knjiga, nova velika	90
Sarajka knjiga, mala	60
Spake, humoreske, trd. vez.	90
Strahote vojne	30
Strup iz Judeje	75
Spomin znanega potovalca	150
Stritarjeva Anthologia, trd. vez.	90
Sisto Sesto, povest iz Abuce	30
Sin medvedjega lovca, Potopisni roman	80
Sveča Northurga	35
Sredozimci, trd. vez.	60
broš.	40
Spisje, male povesti	35
Sveti večer	35
SHAKESPEAREVA DELA:	
Macbeth, trdo vez.	90
broširano	70
Othello	70
Sen Kresne noči	70
SPLOŠNA KNJIZNA:	
St. 1. (Ivan Albrecht) Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str.	50
broširano	35
St. 3. (Ivan Rozman) Testament, ljudska drama v 4 delih, broš.	35
105 strani	35
St. 4. (Cvetko Golar) Poletno klasje, izbrane pesmi, 184 str.	50
broširano	50
St. 5. (Fran Milčinski) Gospod Fridolin Zolna in njegova družina, veselomodre črtice I, 72 strani, broširano	25
St. 7. Andersonove pripovedke	70
Za slovensko mladino priredila Utva, 111 str., broš.	35
St. 8. Akt St. 113	70
St. 9. (Univ. prof. dr. Franc Weber) Problemi sodobne filozofije, 347 strani, broš.	70
St. 10. (Ivan Albrecht), Andrej Ternouk, religiozna karikaturna iz minulosti, 55 str., broš.	25
St. 11. (Pavel Golia) Peterčkov poslednje sanje, božična povest v 4 slikah, 84 str., broš.	35
St. 12. (Fran Milčinski) Mogočni prstan, narodna pravljica v 4 dejanjih, 91 str., broš.	30
St. 13. (V. M. Garšin) Nadežda, Nikolajevna, roman, poslovenil U. Zun, 112 str., broš.	30
St. 14. (Dr. Karl Engliš) Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 230 str., broš.	80
St. 16. (Janka Samec) Življenje, pesmi, 112 str., broš.	45
St. 17. (Prosper Marime) Verne duše v vich, povest, prevel Mirko Pretnar, 80 str.	30
St. 18. (Jarosl. Vrchlicky) Oporoka lukovkega grajskega, veseloigra v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradac, 47 str., broš.	25
St. 19. (Gerhart Hauptman) Potopljivi zvon, dram. bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 str., broš.	50
St. 20. (Jul. Zeyer) Gompaci in Komurasaki, japonski roman, iz češine prevel dr. Fran Bradac, 154 str., broš.	45
St. 22. (Sophocles) Antigone, žalna igra, poslov C. Golar, 60 str., broširano	30
St. 24. (E. L. Bulwer) Poslednji dnevi Pompejev, I. del, 355 str., broš.	80
St. 25. Poslednji dnevi Pompeja, II. del	80
St. 26. (L. Andrejev) Črne maske, poslov. Josip Vidmar, 82 str., broš.	35
St. 27. (Fran Erjavce) Brezposlenost in problemi skrbstva za brezposelne, 80 str., broš.	35
St. 31. Roka roko	25
St. 32. Živet	25
St. 33. (Gaj, Josij Krist) Vojna z Jugurto, poslov. Ant. Dokler, 123 strani, broš.	50
St. 34. (Kaver Meško) Listki, 144 strani	65

PESMI IN POEZIJE:

Akropolis in Piramide	80
broširano	80
Azazel, trdo vez.	1.
Balade in romance, trdo vez.	125
melika vez.	1.
Bob za mladi zob, trdo vez.	40
Godec: Pored narodnih pravljic o Vrhem jezera. (A. Funtek) — Trdo vezano	75
Kettejeve poezije, trdo vez.	110
Kraguljčki (Utva)	65
Ko so cvele rože, trdo vez.	60
Moje obzorje, (Gangl)	125
Narais (Gruden), broš.	30
Primorske pesmi, (Gruden) vez.	35
Pohorske poti (Glaser), broš.	30
Slutne (Albrecht), broš.	30
Pesmi Ivana Zornana:	
Originalne slovenske pesmi in prevodi znanih slovenskih pesmi v angleščini	125
Slovenska narodna lirika, Poezije	50
Oton Zupanec: —	
Cieban, trd. vez.	50
Sto ugank	50
V zarje Vidove, trd. vez.	90
Vijolica, Pesmi za mladost	60
Zvončki, Zbirka pesni za slovensko mladino, Trdo vezano	90
Zlatorog, pravljice, trdo vez.	60
PESMI Z NOTAMI:	
MEŠANI IN MOŠKI ZBORI:	
Priložnostne pesmi (Grom)	110
Slovenski akordi (Adamič):	
I. zv.	75
II. zvezek	75
Pomladanski odmevi, I. in II. zv.	45
vsak	45
Ameriški slovenski lira (Holmer)	150
Orlovski himne (Vodopivec)	120
10 moških in mešanih zborov — (Adamič)	45
16 jugoslovanskih narodnih pesmi (Adamič) 2. zv.	80
Dvanajst pesmi, I. in II. zv. izdala Glasbena Matica	50
Veseli brate, korščina	40
MOŠKI ZBORI:	
Slovenske narodne pesmi (Hubad) izdala Glasbena Matica	40
Trije moški zbori (Pavčič) —	
izdala Glasbena Matica	40
Narodna nagrobnica (Pavčič)	35
Gorski odmevi (Laharnar) 1. zv.	45
Gorski odmevi (Laharnar) 2. zv.	45

Žalost starega kaznjence.

To je čisto kratka povest. Pri- — Ne, ne, ni treba. — se je br-
povedoval mi jo je Yves nekega poveloval mi jo je Yves nekega
večera, k ose je odšel s svojo večera, k ose je odšel s svojo
križarko v Novo Kaledonijo, da toval v njej. . .
odpelje kaznjence v izgnanstvo. — O, — pravi starček, — ni ga
Med njimi je bil star kaznjence več notri. . . Ali ne veste? Ni ga
— sedemdeset let mu je bilo go- več. . .
tovo — ki je nosil s seboj uboge In dve solzi, znak neskončne
ga vrabea v majhni kletki. boleti, sta mu pritekli po licu.

Yves se je pričel pogovarjati s Od gibanja lestve pri vkrcanju
tem starcem, ker je postalo dol- se se bila odprla vrata: vrabček
gočasno. Ni imel takega zločin- se je prestrašil in je ušel iz kletke.
skega obraza ta starček kakor njegov Hotel je odleteti, a padel je v
sojotnik, mlad, podel mož, porog- morje, ker so mu bile peroti pri-
ljivec, z vbočnimi naočniki na strižene. Oj! Trenotek grozne ho-
drobnem, bledem nosu. li. Videl ga je, kako se je boril z

Stari postopac, prijet petič ali šestič, zaradi potepanja ali tatvine je rekel: — Kako naj se človek odvaja krasti, če se začne — ako nima službe, ničesar ne — in če mu ljudje niti jesti ne dajo? Tre- ba je jesti; kaj ne, gospod? Zadi- njje so me prijeli in obsodili za- di vrče krompirja, ki sem jo od- nesel na polju, zaradi biča, ki sem ga ukradel nekemu vozniku. Ali me ne bi mogli pustiti, da u- mrem doma, namesto da me po- šiljajo tja doli, čeprav sem že ta- ko star?

In ves srečen, da je našel ne- koga, ki se strinja z njim in ga potrpežljivo posluša, je pokazal nato Yvesu to, kar mu je bilo naj- dražje na svetu: majhno kletko z vrabeem.

Udomačenega vrabea, ki je po- znal njegov glas in, ki je, skoro le- to dni, živeč z njim skupaj v je- či, čepa na njegovi rami. . . Da, težko je dobil dovoljenje, da ga je smel vzeti s seboj v Kaledoni- jo! — In dalje: moral je narediti primerno kletko za vožnjo; pre- skrbeti si je moral lesa, nekaj sta- re železne žice in malo zelene bar- ve, z njo je pobarval kletko, da bi bila lepša.

Še sedaj pomnim natančno Yve- sove besede: Ubogi vrabec! — V kletki j čime košček tistega črne- ga kruha, ki ga jedo kaznjenci. In je bil vžle temu zadovoljen, skak- ljal je, kakor ne vem kateri pič.

Nekaj ur popreje, ko so bili kaz- njenci že na krovu, da odrinejo na dolgo pot; je šel Yves slučajno mimo starčka, na katerega je že čisto pozabil.

— Čakajte, vzemite to-le, go- spod, — je rekel s čisto izpreme- njenim glasom in mu je pometil ti- sto majhno kletko, — dam vam jo; morda jo boste kaj rabili, morda vam bo v veselje. . .

Zagojovo odpravi BOLEČINO.

Obupani ljudje, ki trpe vsled ostrih bolečin kot da bi jih kdo zbadal z no- žem, vsled bolečin, ki so večkrat v zvezi z ledličnimi bolečinami, lahko do- be dolgoročno pomoč, ako si prilopijo Johnson's Red Cross ledični obliž. To jih bo skoraj takoj rešilo strašnega trpljenja ter ne bo motilo, pač pa po- magalo vsakemu zdravljenju, ki ga je predpisal zdravnik.

Johnson's Red Cross ledičnega obli- ža se ne sme smatrati kot kakorSno- kolli zdravilo za organske bolezni — v slučaju takih bolezni morate vedno vprašati svojega zdravnika za svet. Johnson's Red Cross ledični obliž greje in pomirja. Njega zdravilo za- čne takoj prodirati skozi kožo v bo- leče tkivo. Njega blagodejni uspehi tra- jajo toliko časa, dokler ga nosite na sebi. Zagojoto odpravi bolečine. Za- gotovo vprašajte lekarnarja za Velik Red Cross ledični obliž z rdečim fla- nelastim ozadjem. Pri vseh lekarnarjih. —Advt.

DELO IN INDUSTRIJA

Brezposelnost v Franciji.

Brezposelnost v Franciji naraš- ča od tedna do tedna. Dne 13. ja- nuarja t. l. je znašalo število brez- poselnih, ki so dobivali podpore, 27.952, dne 20. januarja pa je zna- šalo že 38.374. Število brezposel- nih, ki ne dobivajo podpore, pa gotovo ni manjše, čeprav so malo pretirani podatki komunističnega voditelja Cachina, da tretjina in- dustrijskega delavstva izvršuje skraćeno delo. Da pa je zavzelo skraćeno delo velik obseg, dokazu- je sklep severnofrancoskih bom- bažnih industrijalec, ki so uvedli le štiridnevno delo na teden.

O tujih delavcih, ki so bili po- slani domov, ni nobene statistike, čeprav je njihovo število najbrže prav znatno. Tudi delavci pa so pred odpustitvijo zavarovani z dol- goletnimi kontrakti in to bolj kot francoski delavci sami ter jih tu- di rajše obdrže pri delu, ker do- bivajo nižje mezde.

Toda mnogo bolj kot iz golih števk, ki so vsaj v primeru z dru- gimi industrijskimi državami še vedno prav majhne, pa odseva glo- boka skrb francoskega naroda radi brezposelnosti v dnevnem časopisu in iz devetih interpela- cij, ki so bile vložene v zbornici. Vlada je odložila svoj odgovor na te interpelacije na pozneje. Do takrat bo število brezposelnih zo- pet naraslo, manjka pa sredstev da se odpomore brezposelnosti. — Sedaj zahtevajo, da se zviša brez- poselna podpora, ki je znašala do- sedaj le 5 do 7 in pol frankov na dan, za družinske očete na 12 in pol frankov, toda vlada se obo- tavlja zvišati te podpore.

Vlada neče rušiti ravnovesja svojega proračuna, ki je tako in tako omejen s 120 milijoni fran- kov ter oslabljen s skrajšanjem dav- nih dohodkov. Padec davčnih do- hodkov pa nima vzroka zgolj v gospodarskem položaju. V prvem mesecu četrtletja so dohodki ved- no višji. V letu 1926 je bilo v na- sprotnosti s prejšnjim letom, po- spešno izterjevanje davkov, tako, da so bili zaostanki meseca de- cembra prav neznatni. Tako na poslovni promet pa je bilo izterja- nje meseca oktobra 857 milijonov, meseca novembra 823 in meseca decembra le 730 milijonov fran- kov. Obseg teh taks služi kot naj- bolj vidno merilo za živahnost te trgovine. Za mesec januar in za ostale mesece pa moramo računati, da bodo ta števila še bolj pa- dala, zlasti, ker je sedaj ukinjena taksa na eksportno trgovino. Da se dvigne trgovina, obstoji samo eno sredstvo, namreč, da se zni- žajo cene. Proti temu pa se, kakor povsod drugje, bore podjetniki. Le znižanje cen bi omogočilo zni- žanje mezd, čemur pa se upirajo zopet delavci.

Predvsem pa bi morala franco- si podpreti in konzument vedeti, ali ne pride zopet do dviga fran- kove vrednosti in s tem do zniža- nja cen.

POTOMCI ČEVJARSKIH DRUŽIN

Čevljarska rokodelska obrt iz- kazuje razne slavne osebnosti. Dva čevljarska, Krispin in Krispi- an, sta prišla med svetnike. Pa- peža Urban IV. in Ivan XXII. sta bila sinova čevljarskega. Grški vojskovođa Iphikrates je bil sin čevljarskega krpca in Jakob At- tendulo, nazvan Sforza, kateri je v 15. in 16. stoletju igral tako va-žno vlogo v Italiji, je bil sin čev- ljarskega. Alphenus Barus iz Cremo- ne je bil v svoji mladosti čevljar, a postal je konzul v Rimu. In celo vrsta je raznih umetnikov, prela- tov, učenjakov in drugih visoko- stojčih oseb, ki so bili sicer vzgo- jeni s "kneftr" pri kateri pa niso ostali dolgo časa. Neki pari- škí čevljar je za časa francoske revolucije spisal tragedijo, katera je bila ob uprizoritvi zelo pohval- no sprejeta. Marsikomu pa bo še v spominu dejanje čevljarske Vi- ljelema Voigta, ki se je l. 1906. preobrazil v stotnika ter s pomoč- jo vojaške straže aretirati župana mesta Koepenik pri Berlinu ter ukradel blaginjo. Vselej tega je postal "slaven" pod imenom Hauptmann von Koepenik. Nem- sko vojaštvo so takrat zelo sramo- tilo, tako v filmu, kakor tudi po gramofonu. Oblast je morala pre- prečiti razširjevanje teh stvari. Voigt je bil obsojen na štiri leta, a Viljem ga je pomilostil na dve leti. In vse to je napravil uhog čevljar.

Trinajstletna kiparka.

V salonu "Independant" v Pari- zu vzbujata veliko pozornost dva kipa, ki ju je ustvarila neka tri- najstletna deklica. Mlada umetni- ca, ki ji priznava tudi kritika zre- lost in talent, je hčerka v Parizu bivačega Nizozemca Kothaesa, ki si je ustvaril v Parizu kot ka- rikaturist dobro ime.

Licitacija transfuzije krvi.

V neki varšavski bolnici je pri- šlo te dni do nenavale licitacije. Neka gospa Kerschbaum je bila na smrt bolna. Zdravniki so ugo- tovlili, da jo je mogoče rešiti samo s pomočjo transfuzije krvi. Njen mož, bogat žid iz Lublina, je ob- javil v varšavskih listih inserat, v katerem je ponujal 1000 zlotih za kezarce krvi.

Oglasilo se je zopet vse pričako- vanje takoj 32 mož, od katerih so bili trije kristjani, 29 pa židov. Vselej velike konkurence je skle- nil žid Kerschbaum, da priredi li- citacijo. Pri licitaciji je zmagal židovski bogoslovce Mendel Ko- mandor, ki je prodal svojo kri za 700 zlotih.

Transfuzija je bila izvedena, to- da operacija se ni posrečila: gos- pa Kerschbaum je kmalu nato umrla.

ZA KOLIKO LJUDI JE PRO- STORA NA ZEMLJI?

Koliko ljudi lahko živi na zemlji?

Ze pred sto leti je utrdil angle- škí učenjak Matthius, da obstoje meje do katerih lahko gre razmo- ževanje človeštva: kakor hitro pa jih človeštvo prekorači, nima več ne prostora, ne živeža. Berlinski profesor Penck odgovarja na to zanimivo vprašanje: Na zemlji je prostora za osem milijard ljudi, kar pomenja, da bi moralo živeti na 1 kvadratnem kilometru površi ne 53 ljudi. Na videz se zdi to šte- vilo neznatno, vendar pa bi se da- lo povečati tako, da bi bivalo na kvadratnem kilometru 90 prebi- valec. Velik del zemeljske povr- šine je namreč puščava in stepa, zato bi se morali prebivalci v u- godnejših krajih tesneje strniti med sabo. Današnje prebivalstvo Zemlje tvori komaj eno četrtino prebivalstva, ki je po teh računih mogoče; vendar pa bo osem mi- liard kmalu doseženih, če se bo človeštvo množilo v taki meri, ka- kor se je pletilo v 19. stoletju. — Stare kulturne dežele so že danes preveč obljubene. Na Zemlji pa je še dokaj takih pokrajin, ki bi la- hko sprejele največje množice ljud- stva, a so slabo naseljene. To pa radi tega, ker so narodi, ki bivajo v teh pokrajinah (n. pr. v tro- pičnih deželah), preveč medli in odreneni in se nič ne širijo. — Belim ljudem pa je naseljevanje silno oteženo, ker ne prenese- jo klime, ki vlada v tropičnih po- krajinah. Profesor Penck meni, da bi se dale te pokrajine vendar- le naseliti z belopoltnimi ljudmi, če bi se skušali aklimatizirati. Naj- prej bi se morali naseliti v poka- rajinah, kjer prehaja zmerna klima v tropično, nato pa bi prodrali vedno globlje v tropično osrčje. Tako bi se lahko bele aklimatizi- rali v Sahari, ki se bo tudi dala počasi vsaj v nekaterih delih na- seliti. Najprimernejša za naselje- vanje pa je Južna Amerika, kjer biva dandanašnji 70 milijonov ljudi, a bi jih lahko živelo 2000 milijonov. Po Pencku mora prej ali slej nastopiti doba, ko bodo kulturni bele vedno bolj naselje- vali prekmorske zmerne dežele.

Iz Istre.

Odbor, ki je pričel propagando za pogozdovanje Istre, je razpo- slal po deželi okrožnice, v kateri naglašajo, kako je pogozdovanje važno v vsakem pogledu. Gozdovi so potrebni iz gospodarskih, kli- matskih in zdravstvenih razlogov. Zato pa naj se zganijo vsi pokli- cani faktorji, da se čimprej priče- ne s pogozdovanjem in vlada bi morala krepko pomagati. Toliko- krat se je že obljubila v Rimu Istri pomoč, toda do danes je še ni!

Kljub izredno žalostnim raz- meram je istrski kmet priden in vztrajen. Lani je bila v Puli prva, istrska izložba za žitno borbo. Po- tem je bila enaka izložba v Pado- vi. Oben so se udeležili istrski po- ljedeletci, med katerimi je bilo zelo mnogo odlikovanih, ker so izloži- li lepo vrsto žita.

V Poreču, ko so delili odliko- vanja, so številni govorniki s to- plimi besedami priznavali marli- vest in dobro voljo istrskega se- ljaka, ki je prav razumel Musso- linijevo žitno borbo. To naj bi po- vedali tudi na merodajnih mestih v Rimu. Istra potrebuje pomoči in izpodbude za umno kmetovanje!

Za matere in gospodinje

Gospodinja naj skrbi za zdravje.

Zene na kmetih ne ostane samo bolezni, ki se šestokrat pojavijo zato hitreje nego meščanke, ker šele kasneje.

A še nekaj je vsaki ženi nujno potrebno. Nekaj je, kar izpodko- puje mnogim ženam in dekletom zdravje, namreč njihova nesnaž- nost. Ako hočeš ostati čim dalje sveža, zdrava in krepka, ne štedi pri sebi z vodo in milom. Treba se je prav pogosto kopati, se te- lo delovnih moči. Toda porodni- ca se mora čuvati, četudi zaradi tega zastanejo najvažnejši posli. Zdravje je največji kapital in pospeševati ga je treba in čuva- ti z največjo skrbjo. Najboljši po- speševalec zdravja na deželi in v mestu pa se snaga, red in čistost!

Osebnost.

Virgil Šček, bivši državni po- slanec, je zapustil mesto ravnate- lja v Katoliški tiskarni v Gorici in nastopil službo dušnega pastir- ja v Aberju na Krasu.

INTERNATIONAL PAPER COMPANY

New York, N. Y., 23. februarja, 1927.

Svet ravnatelj je odredil redno čet- rteno dividendno enega in treh četrtin odstotkov (1-3/4%) na kumulativni 7% prednostni sklad te družbe in vedno čet- rteno dividendno enega in pol odstotka (1-1/2%) na kumulativni 6% prednostni sklad te družbe za letošnje četrtletje, iz- plačljivo 15. aprila 1927, imajočim re- korda ob zbiranju poslovanja 1. jan- uarja 1927. Črta bodo poslani po pošti. Prenesene knjige ne bodo zaključene.

OWEN SHEPHERD, blagajnik

BOLGARSKI ŽELIŠČNI ČAJ

Imenovan Bolgarski Krvni Čaj.

KAJ BO NAPRAVIL ONIM, KI SO BOLNI	KAJ BO NAPRAVIL ONIM, KI SO ZDRAVI
POMAGAL BO izbiti sistem stru- pov, ki povzročajo razne bolezni.	POMAGAL BO ubiti prehlade, ki se večkrat razvijejo v influenco, gripe in pljučnico.
POMAGAL BO, obogatil bo in izbolj- sal kri.	DAL BO očesu bistrost in koži sijaj, kar je gotovo znamenje dobrega zdravja.
POMAGAL BO želodčnim neredom.	In če ga skubate ter ga vzamete vso- lega, ko zroste k posliki, doloite vse bogate čiste soku, ki jih je mati na- ravna namenila za zdravje svojih o- trok.
POMAGAL BO očistiti in izpaktiti ledice.	

Imejte škatljo Bolgarskega Želiščne Čaja vedno pri rokah. Napredaj v vseh lekarnah, ali vam pa pošljemo po pošti, poštna predplačila, vsaj 3 dr. zavo- zavo za \$1.25 ali 3 za \$3.15 ali 6 za \$5.25. Naslov H. H. von Schick, President, Marvel Products Company, 900 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

PRVI SKUPNI VELIKO-NOČNI IZLET V JUGOSLAVIJO s parnikom "France"

dne 2. APRILA 1927.

Na parniku nam je dodeljen poseben oddelek z lepimi kabinami po 2, in 4, postelje v sredini parnika. Potnike bo spremljal naš uradnik skozi do Ljubljane ter pazil na prtlja- go, da bodo potniki tem udobneje in brezskrbno potovali.

Vozni listi III. razreda stane do Ljubljane \$111.78 z vojnim davkom in železnico vred, za ven in nazaj pa \$202.— in \$5.— za vojni davek.

Kdor je namenjen potovali domov za Veliko Noč, naj se čimprej prijavi.

DRUGI SKUPNI IZLET s parnikom "PARIS"
14. maja 1927.

TRETJI SKUPNI IZLET z najnovejšim parnikom "ILE de FRANCE", 2. julija 1927.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, : : New York, N. Y.

Pratike so pošle.

Vsledtega NAROČAJTE

"Slovensko-Amerikanski Koledar"

za leto 1927

CENA 50 CENTOV

NAROČITE TAKOJ, KER SMO GA TISKALI LE OMEJENO ŠTEVILO

V KOLEDARJU je tudi vse kar se tiče priselje- vanja, odkar je bila sprejeta —

NOVA PRISELJENIŠKA POSTAVA

Vsebuje razne zanimive članke, povesti, razprave, slike, raznoterosti itd.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

SKRIVNOSTNA GOSPA.

ROMAN.

Za Glas Naroda priredil G. P.

26

(Nadaljevanje.)

Pili so čaj, klepetali ter posedali naokrog. Gospa Konstanca je dosti klepetala z materjo Malvine, ki je dobro spadala v svojo obleko, ki je bila zelo draga. Malvina je izgledala danes posebno lepa v svoji novi obleki.

Herbert se je po kavi pridružil damam. Malvina je predlagala igre ter rekla, da mora igrati tudi Herbert, ker ima takorekoč, kot edini sin družine, reprezentacijske dolžnosti.

Tedaj se končno udal.

Tekom igre pa je prišlo naenkrat do izgovora med Malvino in Herbertom.

Herbert ni več ljubil blede, črnooblečene gospe, ter sploh ni vedel, če jo je kdaj ljubil.

Ali ni bilo to nebeško sporočilo? Kaj bi bilo pač na svetu važnejšega, kot ravno ta novica? Majhno in postransko se ji je zdelo vse vsprico velikega, čudotvornega, ki je vstalo pred njo, slično evetnim rožam.

— Herbert! — Njen glas je bil mehak in nežen.

— Herbert, jaz te ljubim nad vse mere!

Pritisnil jo je k sebi.

— Zelo sem srečen vsled tega Malvina. Imej potrpljenje z menoj.

Poljubil jo je nežno na čelo.

— Meni se zdi, mala Malvina, da te bom nekoč zelo ljubil.

Trenutek pozneje je menila Malvina:

— Herbert, jaz mislim v svojem srcu, da ni res, kar je govorila Marija o Uršuli, čeprav sem v prvem trenutku...

Herbert se je nasmehnil:

— Človek bi pogosto domislil o njej...

Skomignil je z ramama.

— Priznati ti moram, Malvina, že mene so mučile misli, ki bi vzbudile v meni krčevit smeh, predno je prišla Uršula k nam. Tudi sedaj vlada v moji glavi pogosto nered, katerega se ne morem oprostiti. Vedno se obdrememo ob slavne besede Shakespeara: — Več je stvari med nehom in zemljo, kot si mora sanjati vaša šolska učnost.

— Nič več ti ni treba razmišljati o tem, ljubljeni. Človek dobi glayobol, če ve preveč. Vesela sem, da več sedaj o moji ljubezni. Misli nanjo in sicer pogosto.

Privila se je k njemu ter mu pritisnila na usta dolg poljub. Bližina gorkega, mladega telesa mu je dela dobro in naenkrat je imel čuden občutek, da mora biti poljub Uršule mrzel kot led.

— Mala Malvina, — je reke nežno, — moja ljuba, mala Malvina.

Zrila je udano nanj.

— Le pomisli, Herbert. Jaz sem Uršulo Maleov sovražila, temeljito sovražila. Sovražila sem jo globoko, a sedaj se mi zdi, da je to sovražstvo izginilo, odkar se mi ni treba več bati, da te mi ne iztrga. Na meso sovraživa pa je stopil občutek velikega pomilovanja. Ona je lepa in nežna in sedaj, ko me več ne dela ljubosumnost pristransko, bi jo skoro lahko oboževala.

Herbert je prijel Malvino za roko.

— Pojdi, lotiva se drugih stvari. Upam, da bo moja sestra molčala, kajti jutri zjutraj nameravam nastopiti povsem slovesno pred tvojim očetom.

Mlada deklica mu je živahno priklimala.

— Moji stariši se bodo zelo veselili vsprico te novice.

Jutana in Marija, ki sta obe presenetli, sta že nekaj namignili, in ko sta vstopila Herbert in Malvina, so jima pričele čestitati vse ženske. Pozneje je vstopil tudi Just Roden. Krepek je udaril sina po rami.

— Dobro si opravil stvar, dečko. Bilo me je že strah, da se boš odločil za Uršulo, kajti to bi povzročilo meni in materi le malo veselja. Prvič radi skandala, katerega ji je pustil njen mož in nato rad cele stvari, ki se prede kot tenka megla krog nje in katero ne moremo prodreti s svojimi priprostim očmi.

Obmolknil je.

Mati Malvine se je radovedno ozrla proti vsem, kot da hoče čitati na ustnicah stvar, o katerih sta razpravljala oče in sin.

Uršula se je oddahnila, ko je izvedela za zaroko Herberta. Sedaj ji ni bilo več treba bati se njegove ljubezni. Te ljubezni, ki je letala za njo kot pokoren, zvest psiček. Tega izraza se je namreč poslužil on sam.

Moral se je nekoliko trpko nasmehnuti. Ta ljubezen je takoj umrla, po oni uri v pavilonu. Herbertu se je razodela do skrajne brezobzirnosti napram sami sebi — in na tem je umrla njena ljubezen. Stala je v svoji sobi ter zrla ven skozi okna. Kako majhna, tako ničeva je bila ljubezen Herberta!

Kri ji je pričela dreti od srea proti licu. Ljubezen, krvavo-rdeča ljubezen je poznala ona, strah, ki prihrumi kot vihar ter potegne za seboj vse. To je poznala ona. Njena ljubezen, njen zakon sta bila k nebesom hrepeneča sreča.

Spomin na njene solzne dneve je bil krasen, brezprimeren.

Zdelo se ji je, da je bil nekoč njen dom bajni paradiž in da je bila sedaj za vedno izgnana iz tega paradiža. Tovariš iz tega paradiža pa je počival daleč v samotnem grobu in poln hrepeneja in tudi dete je čakalo, da bodo vsi trije romali k nebesnemu očetu, da ga naprosijo oprostjenja za to, da so si napravili kot ljudje le preveč človeški greh in človeško krivdo.

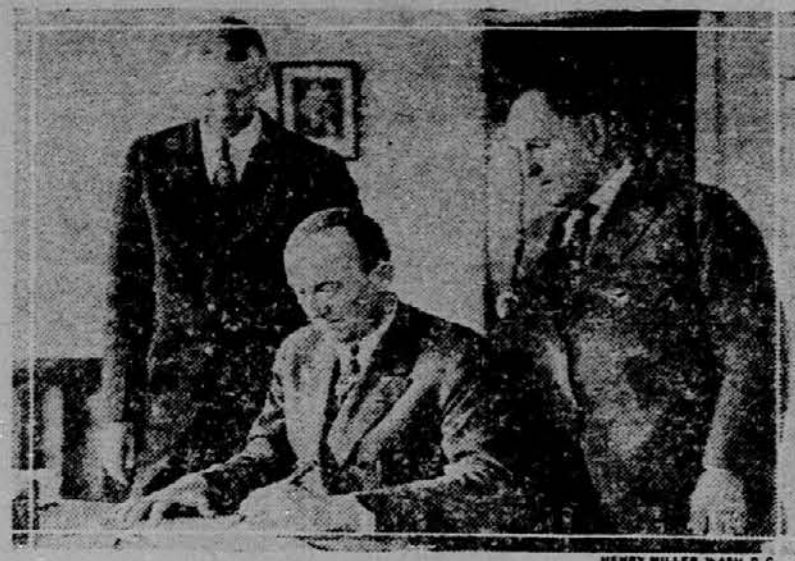
Prokletstvo greha leži vendar nad celim stvarstvom, ki leži pod veliko, slovesno dvorano Boga.

Uršula je pritisnila levico na svoje srce, ki se je zopet obnašalo kot divje. Ah, kadarkoli so prišli spomini, je vedno utripalo kot divje, nakar je zopet zapadlo stanju skrivnostnega miru. Neprestni glavobol, razburljivost srea sta jo mučila prav do krvi, nato pa je mislila skoro zmagoslavno, kako dobro je bilo to za nežno telo. Ti se bo moralo končno vendar zdržati, nakar se bodo vendarle odprla vrata večnosti, v kateri preživata najbolj ljubljene mož in sladko dete.

Pogosto se ji je zdelo, da je popolnoma odveč na tem svetu. Ko bo odšla, ne bo pustila za seboj nobene vrzeli.

Tukaj na Trenbergu je bila še bolj odveč kot kje drugod. Ko bo Herbert poročen, bo hotela zavzeti njegova mlada žena mesto poleg lišne gospodinje, katero si je priborila ona. Ona pa je potrebovala dela, dosti dela, da izpolni osamljenost dolgih dni. Če tedne se ji je zdelo kot dobra, zanesljiva prijateljica, ki jo je skušala potolažiti ter pregnati njene mrke misli, a vse to je bila le kratka prevara.

IZ ŠPORTNEGA SVETA

Znanj baseballski igralce Ty Cobb je pred kratkim podpisal kontrakt s Philadelphia Athletics. Na levi je manager Connie Mack, na desni pa predsednik kluba T. S. Shibe. Igralec bo zaslužil na leto najmanj \$75.000.

Njena sreča je bila nekoč preveč, preveč vse obvladujoča, da bi se mogla zadovoljiti z majhnim nadomestilom. Njena sreča je nekoč stanovala na višinah, koje vršile so se nekoč dotikali nebeskega svoda ter niso hoteli nikdar stoopiti v nižino.

Julijana ji je prinesla poprej sporočilo, da sta se Herbert in Malvina našla.

— Jaz sem pravzaprav domnevala, da ljubi Herbert tebe, Uršula, in zagotovo so vsi domnevali na Trenbergu, kar je prišlo celo Malvini na um.

Uršula pa je ostala dolžna odgovor na to. Veseli obraz Juliane ji je dokazoval zadostno, kako vesela je bila družina, da se je zmotila v svoji lastni domnevi.

— Malvina in njena mati sta se odpeljali domov še pred večerjo, da pripravita četa Malvine. — je sporočila Juliana in Uršula je edšla navzdol, ko je slišala odrdati voz Malvine.

Našla je družino skupaj, v veseljem razburjenju in Just Roden je z radostjo ugotovil, da bo prinesla Malvina dosti denarja s seboj na Trenberg.

(Dalje prihodnjic.)

MORDAX.

Pet mož za ducat pušic.

Zidani most! Vlak je zagrmel čez kod — in sem srečeval Grke in Latine, barbare z visokega severa, Skite, Inde z iztoka in črne misirske, le rojaka nisem videl, da bi se načudil njegovemu obličju in bi se naučil njegovih besed.

— Tak kje, hudimana, so zastopniki našega naroda! — sem zastokal sam pri sebi, zakaj pošteno so me že v duhu bolele noge.

Tedajci vikim, da sem prišel na trg, kjer so ponujali sužnje. Dirindaj, vpitje, mešetarjenje v vseh jezikih sveta... Prodajalec so hvallili svoje blago, ljudi vsake kože in pasme in vsakega spola in števila let, in kupci so hodili okoli robov ter so jih bežali in otipavali, gledali jim zobe kakor konjarji kljusam eiganskim in se pogajali za ceno in plačilne pogoje. Ustavil sem se pri enem izmed prodajalcev in se ga radovedno vprašal, odkod debe vso to klavnost, da jo gonijo na semenj.

— Odkod? — se je zarežal tankonosi Grk. — Ej, kirie, pozna se ti, da nosiš suknjo dvajsetega veka! Večina teh barbarov so naši bivši prijatelji, zavezniki našega carja. Prilivali so se nam, iskali pri nas zaslombe, brat zoper brat; mi smo jih polprli in smo jih zato uklenili v pogožbe, da kmalu niso mogli ne stati ne ležati. Ko so jeli bresti, je bilo že prepozno. V imenu pravice in poštenja smo si prisvojili njihove zemlje in črede z njimi samimi vred in zdaj jih razprodajamo na drobno. Po nizki ceni, kirie, zakaj kupčija je slaba, preveč je blaga na ponudbo!

Stopil sem k njegovemu sosedu, ki si je razliral grlo, da bi spečal najnovejša partijo. V verigah, po pet in pet, so ždeli robovi na golih tleh, očmi upitni v zemljo.

— Po čem jih daješ, Konstantinos? — vprašal nekdo kakor za šalo.

— Malo manj ko zastoj, o kirie! — je zahrešal barantan. — Na prebitek jih je, denarja nihče več ne troši zanje! A če prineses tučat dobrih pušic, o kirie, evo ti pelorice! Za tučat pušice pet sužnjevs barbari so. Sklavenoi, močni ko biki, neumni kakor oši, tohanski! Tebi sužnje, kirie, meni tučat pušic, da jih Skitom prodam z dobičkom... Pet mož za ducat pušic — kdo je poštenejši od Konstantina?!

Sklavenoi! Nagnil sem se in sem jim pogledal v obraze... Mraz me je izpreletil. V verigah, po pet in po pet, sužnji na prodaj, so ždeli pred menoj voditelji slovenskega ljudstva!...

Morda sem tiščal pod pazduho kak tučat pušic. Pa me je bilo sram in žal mi ga je bilo, da bi ga ponudil zanje! Pobegnul sem kakor iz uma... in sem bežal, bežal, dokler nisem pribežal nazaj v dvajseto stoletje in nisem pogledal okoli sebe...

Vlak je hrkal iz Celja. V vozu je bilo nekaj novih ljudi. Meni nasproti je kinkala debela mamka, sam Bog si ga vdi, čigava.

— Nu, da, — sem premišljeval, drgetaje od studa, s katerim me je navčel privid. — Zakaj pa ne? Ben Akiba pravi, da se ne zgodi pod solneem nič novega... Morda so imeli že tiste dni skupščine in volitve... in kako resnico in pravico, ki jo je bilo treba ubiti za vsako ceno... in lopove, ki so iskali pajašev... in ljudsko voljo, ki so jo na debelo fabricirali iz esencij kakor benediktinec in enraeao... Kdo pa ve? Vozili so, dokler je šlo, in so varali ljudstvo, dokler ga niso spravili na bohen... a majorem Dei gloriam — kako se neki pravi to po staroslovensko!... Pet mož za tučat pušice: prebiti odeluhi grški!... Pet mož za tučat pušice... in saecula saeculorum... amen!...

— Pet mož za tučat! — so butala koleša, dokler me niso uspavala. — Pet za tučat pušice! Pet za tučat pušice! —

Na povratku sem se ustavil v Celju. Poželenje po "istem" me je zepeljalo, da sem motil klerikalno-nemško-radikalno posest. — Stopil sem v hišo, ki sem jo imel za pošteno, pa ni bila, sedel sem v sobico, ki se mi je zdelo prijazna, pa mi je kmalu zasmrčela, in sem si naročil merico "istega", ki se mi je zdel dober, pa mi ni šel v slast.

Ni mi šel v slast, zakaj pri sednji mizi so zalivali svojo dobro stvar Herr Wuttelmaier, edjski Svaba, gospod Rogoboršek, celjski klerikalec in gospodin Pilpogačnik, celjski radikal, vsi trije figure nad figurami. Trkanja in govoranec ni bilo konec ne kraja in volja je bila židana, da so se kar "franze" delale od nje. Najbolj me je onegavilo, to, da sta se oba, Rogoboršek in radikal, na vso moč kosala, kateri izmed njiju bo globlje zlozel Wuttelmaierju v njegovo zabuhlo, od piva in "rosproteljnov" razvaljeno šaumarško mogoto.

— Ali jim pokažemo naciionalno stvar! — je vznemelno kričal Rogoboršek. — "Nacionalna"! Če bi bila vsa beseda slovenska — pa ni! Ne damo, da bi se Nemeem krivica godila... eks!...

— Ne damo, eks! — je pritrdjeval Pilpogačnik. — "Nemci so državotvoren narod, geltens", Herr Wuttelmaier!... Povsod so bili z vladno, na Ruskem in... z eno besedo, povsod!... Ueberall, Herr Wuttelmaier, geltens' ja?!

— Iba-oi! — je zakrutil Wuttelmaier v jeziku, ki ga nisem takoj razumel.

In take so se vrstile druga za drugo, dokler se ni meni žolc razlil in nisem udaril po mizi.

— Tak tako! — sem izbruhnil, baš ko so se začeli objemati in obizovati. — Tako, Rogoboršek in Pilpogačnik! Vse, kar je bilo, je pozabljeno! Leto 1895, ko je Wuttelmaier poslal svoje komije z gorjaci na Slovence, sta kar izbrizgala iz spominja? Da bi bil leta 1897, pljuval na Sokole, ni nič več res, geltens' ja? Njegove denunceje iz leta 1914, so kajpak samo demokratska izmišljotina! Z "windische Hunde" res ni nikoli psoval, kje neki!... Res slava družčina, vrag naj me vzame!...

— Po čem dali, da bi jim bil zmolič! — je očenal od kraja. Planili so izmize in so zarjaveli kakor trije bivoli. Najhuje se je penil Wuttelmaier.

— Boos!! — je tulil, krileč z rokami kakor obsulen. — Če sem klaj koforila od "windische Hunde", does geht Ihna guar nix an, Soe dreacker Poe-Vau, Soe oellendiger, Soe staatg'faehrliches Oellennent, Soe! Takrat zem koforila tako, staj pa koforim trukači. Takrat smo pili skregani, staj smo pa berjafli! Takrat zem rekla — "Pereat der windische Hund!" — staj pa prafim! — Wuttelmaier se je vzpel na prste in se je zavil z vsem telesom, da bi glasneje

Aretanje parnikov - Shipping News

6. marca: Olympic, Cherbourg; Muenchen, Cherbourg, Bremen.

9. marca: Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.

10. marca: Rochambeau, Havre; Thuringia, Hamburg.

12. marca: Herengaria, Cherbourg; France, Havre; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.

17. marca: Deutschland, Cherbourg, Hamburg.

18. marca: Aquitania, Cherbourg.

19. marca: Leviathan, Cherbourg; Bremen, Cherbourg, Bremen.

23. marca: Pres. Wilson, Trst; Columbus, Cherbourg, Bremen.

22. marca: La Savoie, Havre, George Washington, Cherbourg, Bremen.

24. marca: Cleveland, Hamburg.

26. marca: Olympic, Cherbourg; Republic, Cherbourg, Bremen.

30. marca: Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.

31. marca: Suffren, Havre; Hamburg, Cherbourg, Hamburg; Berlin, Cherbourg, Bremen.

2. aprila: France, Havre — SKUPNI IZLET

14. maja: SKUPNI IZLET s parnikom PARIS

2. julija: SKUPNI IZLET s novim parnikom ILE DE FRANCE.

SEST DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih: PARIS 23. aprila — 14. maja LA SAVOIE 23. mar. — 27. apr.

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsim modernim udobjem. — Pijača in slava francoske kuhinje. Izredno nizke cene. Zadržite si prostor za prvo vožnjo novega velikanca.

"ILE DE FRANCE" 2. julija; 1. avgusta. Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali FRENCH LINE.

19 State Street — New York

zavpil — "staj pa gličem! Es lebe der windische Hund!"

— Und die G'schicht' is ritterlich ausgefallen! — je radostno vzkliknil radikal.

— Alles in Ordnung, galteps' ja? — je privrisnil klerikalec...

Nato so se me lotili. Trije dedci — nič ne rečem. Samo izdatna uporaba "belega terorja" me je rešila. Pregršno se dotakniviš Wuttelmaierjeve truhlu, Rogoborškovega nosu in Pilpogačnikovega levega lica v znak, da se ne damo, sem šel svojo pot. Mislim, da bo g. Smodej v najdoglednejšem času interpelliral zastran tega grozodejstva. Trdil bo, da sem jih z revolverji, karabinkami, streljnicami, artiljerijo, metalci projektili, strupenimi plini in letalskimi bombami, in bo zahteval, da se minister vojne in mornarice opraviči, ker mi je dal vse to na razpolago.

Bog blagoslovi veselje. Tiči su pa le!

— Ali jim pokažemo naciionalno stvar! — je vznemelno kričal Rogoboršek. — "Nacionalna"! Če bi bila vsa beseda slovenska — pa ni! Ne damo, da bi se Nemeem krivica godila... eks!...

— Ne damo, eks! — je pritrdjeval Pilpogačnik. — "Nemci so državotvoren narod, geltens", Herr Wuttelmaier!... Povsod so bili z vladno, na Ruskem in... z eno besedo, povsod!... Ueberall, Herr Wuttelmaier, geltens' ja?!

— Iba-oi! — je zakrutil Wuttelmaier v jeziku, ki ga nisem takoj razumel.

In take so se vrstile druga za drugo, dokler se ni meni žolc razlil in nisem udaril po mizi.

— Tak tako! — sem izbruhnil, baš ko so se začeli objemati in obizovati. — Tako, Rogoboršek in Pilpogačnik! Vse, kar je bilo, je pozabljeno! Leto 1895, ko je Wuttelmaier poslal svoje komije z gorjaci na Slovence, sta kar izbrizgala iz spominja? Da bi bil leta 1897, pljuval na Sokole, ni nič več res, geltens' ja? Njegove denunceje iz leta 1914, so kajpak samo demokratska izmišljotina! Z "windische Hunde" res ni nikoli psoval, kje neki!... Res slava družčina, vrag naj me vzame!...

— Po čem dali, da bi jim bil zmolič! — je očenal od kraja. Planili so izmize in so zarjaveli kakor trije bivoli. Najhuje se je penil Wuttelmaier.

— Boos!! — je tulil, krileč z rokami kakor obsulen. — Če sem klaj koforila od "windische Hunde", does geht Ihna guar nix an, Soe dreacker Poe-Vau, Soe oellendiger, Soe staatg'faehrliches Oellennent, Soe! Takrat zem koforila tako, staj pa koforim trukači. Takrat smo pili skregani, staj smo pa berjafli! Takrat zem rekla — "Pereat der windische Hund!" — staj pa prafim! — Wuttelmaier se je vzpel na prste in se je zavil z vsem telesom, da bi glasneje

zavpil — "staj pa gličem! Es lebe der windische Hund!"

— Und die G'schicht' is ritterlich ausgefallen! — je radostno vzkliknil radikal.

— Alles in Ordnung, galteps' ja? — je privrisnil klerikalec...

Nato so se me lotili. Trije dedci — nič ne rečem. Samo izdatna uporaba "belega terorja" me je rešila. Pregršno se dotakniviš Wuttelmaierjeve truhlu, Rogoborškovega nosu in Pilpogačnikovega levega lica v znak, da se ne damo, sem šel svojo pot. Mislim, da bo g. Smodej v najdoglednejšem času interpelliral zastran tega grozodejstva. Trdil bo, da sem jih z revolverji, karabinkami, streljnicami, artiljerijo, metalci projektili, strupenimi plini in letalskimi bombami, in bo zahteval, da se minister vojne in mornarice opraviči, ker mi je dal vse to na razpolago.

Bog blagoslovi veselje. Tiči su pa le!

— Ali jim pokažemo naciionalno stvar! — je vznemelno kričal Rogoboršek. — "Nacionalna"! Če bi bila vsa beseda slovenska — pa ni! Ne damo, da bi se Nemeem krivica godila... eks!...

— Ne damo, eks! — je pritrdjeval Pilpogačnik. — "Nemci so državotvoren narod, geltens", Herr Wuttelmaier!... Povsod so bili z vladno, na Ruskem in... z eno besedo, povsod!... Ueberall, Herr Wuttelmaier, geltens' ja?!

— Iba-oi! — je zakrutil Wuttelmaier v jeziku, ki ga nisem takoj razumel.

In take so se vrstile druga za drugo, dokler se ni meni žolc razlil in nisem udaril po mizi.

— Tak tako! — sem izbruhnil, baš ko so se začeli objemati in obizovati. — Tako, Rogoboršek in Pilpogačnik! Vse, kar je bilo, je pozabljeno! Leto 1895, ko je Wuttelmaier poslal svoje komije z gorjaci na Slovence, sta kar izbrizgala iz spominja? Da bi bil leta 1897, pljuval na Sokole, ni nič več res, geltens' ja? Njegove denunceje iz leta 1914, so kajpak samo demokratska izmišljotina! Z "windische Hunde" res ni nikoli psoval, kje neki!... Res slava družčina, vrag naj me vzame!...

— Po čem dali, da bi jim bil zmolič! — je očenal od kraja. Planili so izmize in so zarjaveli kakor trije bivoli. Najhuje se je penil Wuttelmaier.

— Boos!! — je tulil, krileč z rokami kakor obsulen. — Če sem klaj koforila od "windische Hunde", does geht Ihna guar nix an, Soe dreacker Poe-Vau, Soe oellendiger, Soe staatg'faehrliches Oellennent, Soe! Takrat zem koforila tako, staj pa koforim trukači. Takrat smo pili skregani, staj smo pa berjafli! Takrat zem rekla — "Pereat der windische Hund!" — staj pa prafim! — Wuttelmaier se je vzpel na prste in se je zavil z vsem telesom, da bi glasneje

Kranjske klobase, želodce

in doma sušeno meso — pošiljam širom Amerike po ekspresnem povzetju, ali pa denar naprej po 38c funt; na doma pa po 35c funt.

Poskusite enkrat in boste moj stalni odjemalec.

JOHN KRAMER

5301 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

38c funt; na doma pa po 35c funt.

Poskusite enkrat in boste moj stalni odjemalec.

JOHN KRAMER

5301 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

38c funt; na doma pa po 35c funt.

Poskusite enkrat in boste moj stalni odjemalec.

JOHN KRAMER

5301 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

38c funt; na doma pa po 35c funt.

Poskusite enkrat in boste moj stalni odjemalec.

JOHN KRAMER

5301 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

38c funt; na doma pa po 35c funt.

Poskusite enkrat in boste moj stalni odjemalec.

JOHN KRAMER

5301 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

38c funt; na doma pa po 35c funt.

Poskusite enkrat in boste moj stalni odjemalec.

JOHN KRAMER

5301 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

38c funt; na doma pa po 35c funt.

Poskusite enkrat in boste moj stalni odjemalec.

JOHN KRAMER

5301 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

38c funt; na doma pa po 35c funt.

Poskusite enkrat in boste moj stalni odjemalec.

JOHN KRAMER

5301 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

38c funt; na doma pa po 35c funt.

Poskusite enkrat in boste moj stalni odjemalec.

JOHN KRAMER

5301 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

38c funt; na doma pa po 35c funt.

Poskusite enkrat in boste moj stalni odjemalec.

JOHN KRAMER

5301 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

38c funt; na doma pa po 35c funt.

Poskusite enkrat in boste moj stalni odjemalec.